

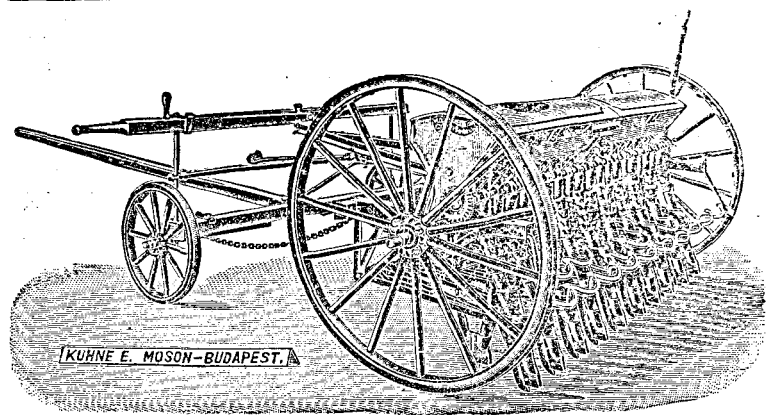
ERK. 1907 APR. 28. KÖLÖZSVÁRI KIR. ÜGYESENŐSÉG

ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1907. ÁPRILIS 14.

15. SZÁM.

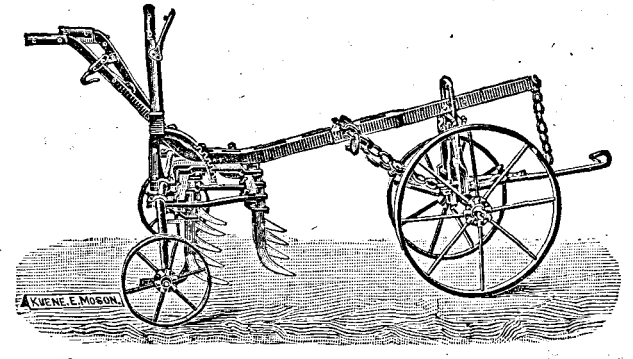

KUHNE E. MOSON-BUDAPEST.

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában MOSONBAN

elismert gondos kivitelben készülnek:
Egy- és többvasu acélekék Mélyítő- és porhanyító eszközök
Rét- és szántóföld-boronák a tavaszi szántás helyettesítésére

„Mosoni Drill” sorvetőgépek.

1672

Uj!

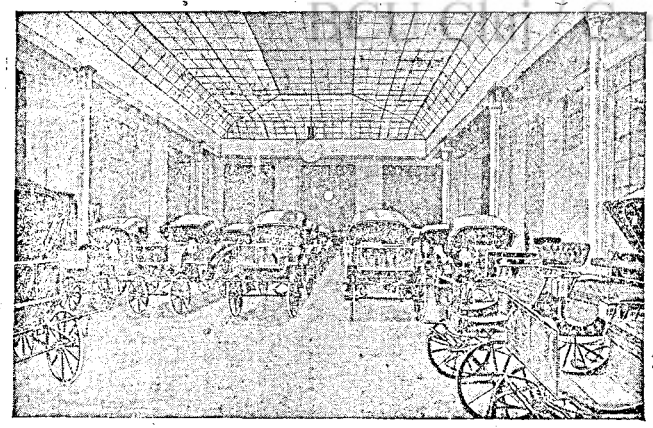
„Econom” műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
Osborne-Aratógépek

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a
Fiókraktár: Temesvár, Gazdandvar.

A budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület

védnöksége alatt álló kocsiarú csarnok szövetkezet,
mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja.
VII., Rákóczi-út 72.

Kocsiarúcsarnok

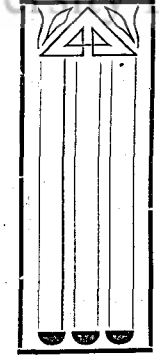

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 72.

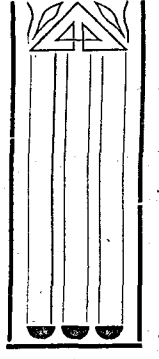
Magyarország legnagyobb kocsiraktára! Mindennemű új kocsik raktáron tartatnak.
1876

Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

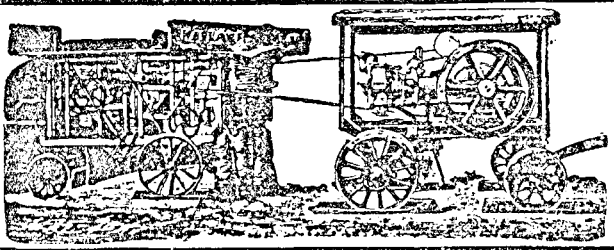

Magánjáratok, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakazalozókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvételnek.

A legmegbízhatóbb és legegyszerűbb kezelési
„GLÓRIA”
benzin-petrolin motorok és motor-cséplőkészletek gazdasági és ipari célokra.

KÁLLAY motorgyárában
Budapest, VI., Nagymező-utca 43
szerezhető be jótállással legolcsóbb árrban. 3-5 évi részletfizetésre. 1860
Tessék ezen szakértő cégtől árlapot kérni.
— Használt gőzgépek cserébe vétetnek. —

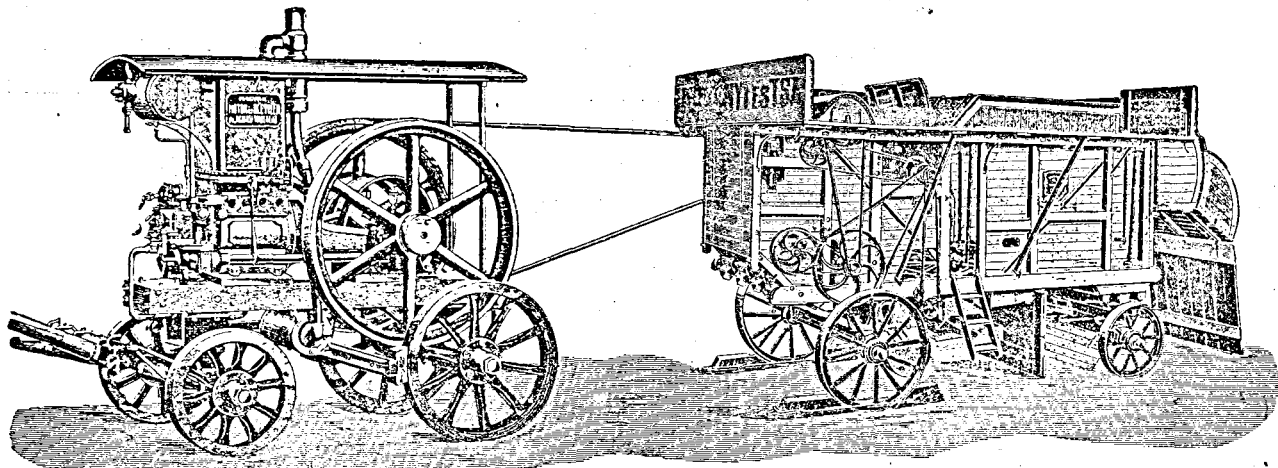
LOKOMOBILOK, GOZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESÉN KÜLDÖNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

Nemzetközi Motor Gyári Vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

A legolcsóbb üzemű
Korányi-féle
Bensin, nyersolajmotorok
és cséplőkészletek.

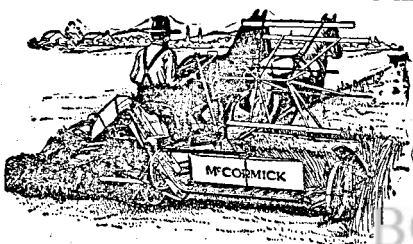
Állandó legnagyobb gépkiállítás.
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzék és költségvetés
ingyen!

Nyersolaj motornál a fogyasztás óránként és lóerőnként **1-2 fillér.**

Heucke A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20 éven át bevált kitűnő rendszerű
uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felágosítással és ajánlattal készséggel szolgál magyarországi vezérképviselője, a: Komárom-vidéki takarékpénztár r. t. Komáromban.

Kedvező fizetési feltételek.

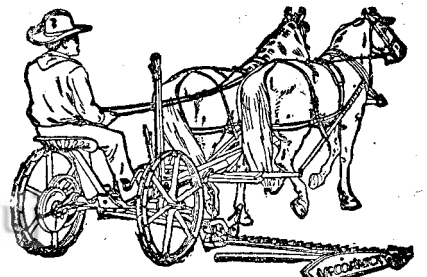
Kévekötő-aratógép.

MC. CORMICK

csikágói aratógépgyár

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

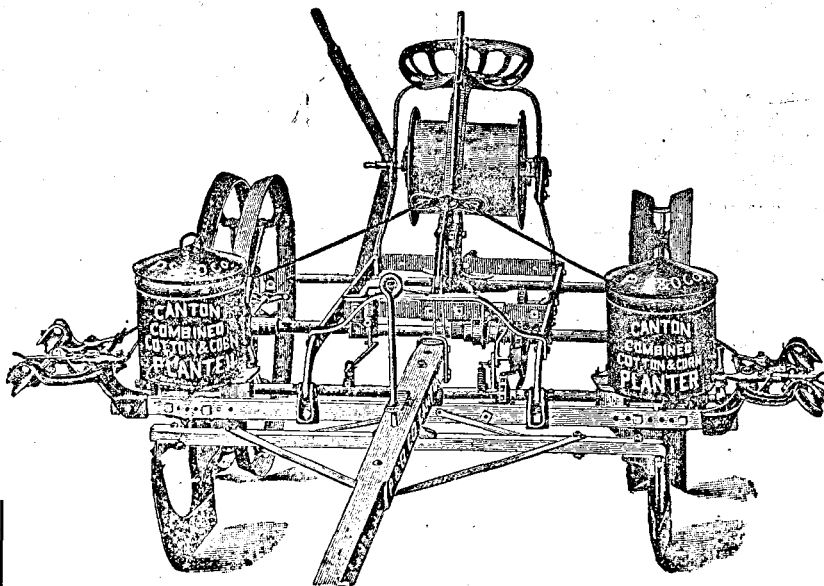
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„New 4” fűkaszálógép.

Különleges gépek:

- Kévekötő-aratógép
- Marokrakó aratógép
- Fűkaszálógép 1857
- Szénaforgatógép
- Szénagyűjtőgép
- „Ohio” tengeriszártépőgép
- Tengeri-morzsológép

„Senior” tengeri-ültetőgép, a mely Herrmann-féle rendszerben autom. négyzetben ültet.

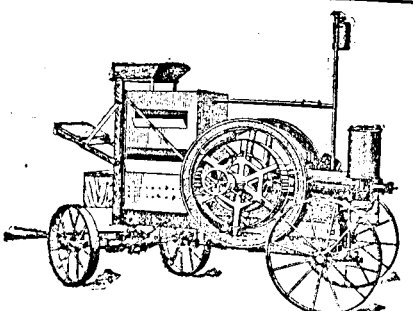
Eredeti amerikai benzín-motorok takarmánykamra és cséplőgép-hajtás számára.

Részletes képes árjegyzéket díjmentesen küldünk.

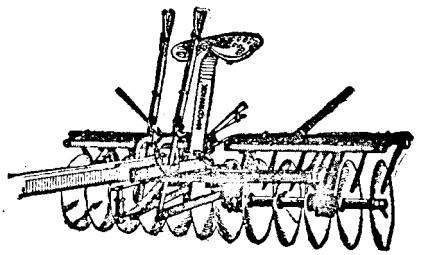
Állandó gépkiállítás Budapesten.

Különleges eszközök:

- Tárcsás borona, tarlóhántásra és vetőszántásra.
- Rugófogas borona, lazításra.
- Aczél-lókapá, tengeri- és burgonyakapálásra.
- 14 fogas cultivator.
- Istállótrágya-szórókocsi.

Benzin-Lokomobil.

Tárcsás borona.

Szuperfoszfát-műtrágyákat a legolcsóbb napi árakon szállít a

„KLOTILD” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTÉZENDŐ.

Kérjük az előfizetéseket megújítását!

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Sürgős gazdasági teendőink. *Dr. Török Arthur.* 203
Erdészeti főiskola Kolozsvárt. 204
Szürke zagy tarka marhát tenyésztünk-e? 205
A tavaszi haszonállatvizsgálatról. 205

Kormányintézkedések.

- Kévékötő fonalok elvámolása. — Kopár, futó-
homok s vizmosásos területeken teljesített
erdősítések állami segélyezése. — Méhészeti
tanfolyamok. 206

Vegyes közlemények.

- „A M. Orsz. Állatorvos-Egylet” 1906. évi tevé-
kenysége. 207

Hirdetések.

Sürgős gazdasági teendőink.

Vagy tizenöt—husz esztendeje nem jártam a Pest-Dömödi országúton. Akkoriban kis szellőre az ember szemébe repülő homokból és a homokbuckákból állt az egész vidék. Elhagyatott, még csak legelőre sem alkalmas tájék volt ez. A homokbuckák mögött egy-egy könnyű prédera leső alak hezódott meg esténként és bizony a vásárról jövőket elég sokszor megvámolta.

Ma már nem kell kocsival járni erre. Naponta hat személyvonat, két gyorsvonat robog át a vidéken és egy csomó vicinális óránként közlekedést tart fenn a fővárossal. Hát a homokbuckák lenge porfelhője? Volt, nincs. A homokon most három féle termény is terem: az akác, a barack, a szőlő. Egy egyszerű, de józan gondolkodású református pap volt a kezdője ennek az átváltozásnak. Az értéktelen homok föld holdja ma ezer koronát ér. Negyedmillió hold földre varázsolt a pap példája ahány erdőt, gyümölcsöszt. Egy hold szőlő háromszáz koronát, egy hold barack négyszázat terem évente, tisztán minden költség levonása után. A leglengőbb homokbuckákból meg ákácok erdők váltak. Egy darab tizenöt éves akácfa törzs ára 20—30 korona. Így veszik a pesti szerszámgyárban. Júniustól októberig egész tehervonatok, naponta 50—60 vasuti kocsi gyümölcsöszt szállítanak Budapestre és Budapesten át 1500—2000 kilométer távolra. A „Norddeutscher Lloyd” meg „Witte Stor” oceán járó hajók borát, szőlőjét, gyümölcsét ez a vidék szolgáltatja.

De sok mindent megváltoztatott a gyümölcsstermelés, szőlőmivelés ezen a vidéken! A nép nem ér rá munka napot elvesztegetni, egész héten hajnaltól késő estig künn van a szőlőben, gyümölcsösben is — majd elfeledtem — az uborkás és paradicsomos kertjében. Alig várja a vasárnapot, hogy kissé kipihenje magát. Déli ebédre — ha saját borát ősszel eladta — elhozza egy liter bort a kocsmából, de ő maga a lábát be se teszi. Elszokott az ivástól: az iszákossághoz idő kell, henyélés, ő maga pedig arra rá nem ér. Sok egyéb gazdasági dolgokra se jut idő: azt is másképp csinálja nem úgy, mint eddig. A földje javítása végett rászorul marhatartásra — ez neki kevés gondot ad. A teheneket, borjúkat, sertéseket reggel összetrombitálja az őrző pásztora. 100—150 tehén legel együtt, 3—400 sertés egy falkában. A csikóit tavasszal ménesbe adja, a libát (mert ebből is van minden családnak 150—200 darab) egész nyáron 4—500-ával kis gyerekek őrzik a Vág partján. Ezer darab juhot egy juhász, egy bojtár meg három puli kutya őriz. A gazda meg a felesége nem ér rá ezekkel időt vesztegetni. Jól meg kell munkálni az olyan szőlőt, mely mint tavaly

az egyik kis gazdánál *egy katastrális holdon 95 hektolitert* termett!

A paradicsom, az uborka, a dinnye termelése sok apró munkával jár — de jól fizet!

Ha a buza nagyon jól terem: hét meter-mázsát terem egy holdon, ez 42—45 forint, szőlő vagy barack, paradicsom vagy uborka négyszer-tízszer annyi ért terem — persze utána kell nézni!

Nézzük már most hogyan gazdálkodik a Hunyadvármegye északi részén lakó — zarándi — kisbirtokos. Ha négy hold földje van a telekkönyvbe nevére írva, az legalább 3 dülőben és összesen huszonkét „darab” földként van meg. Egy darab a kenderes, háromban buza van, háromban cukorrépa. tizenötben semmi. Bévett földje kaszálással együtt legfeljebb két hold, négyből. A másik kettő parlagon hever vagyis „legelőnek” van fenntartva. Amelyen tehenet kora tavasztól késő őszig őrzi a család leánya. Szegény viskónak meg kell jól tanulnia, hogy hol van az ő gazdája félhold földjének a határa, mert a szomszéd földjén legelni nem szabad. Abból birságos mezőrendőrségi per lehet, úgy hogy az ő bőre mielőbb a mézáros padlására kerül. Sokan a hegytetőkön felkapálnak egy Isten verte darab negyedholdas földet, nem azért hogy a kukoricát megteremje, hogy a szomszéd tehene letelegjen; a birság pénz bőven fedezi az elmaradt terméshozamot, vagy három kecske szintén külön pásztort igényel, a koca meg a három malac — azt, ha él, a nagymama őrzi; — ő szegény már egyébre nem való, nem tud a kecskék után szaladgálni. A libákat — ha vannak, jórészt bezárva kell tartani, hogy kárt ne tegyenek a szomszéd fűvében, lévén a ház telke is 15—20 lépés széles, amelyen a liba is egyszerűen végig halad. Szilvafája, almafája, az is van minden családnak 4—8 darab. A szilvának 50 literes szűrűje néha egy forintért is elkél, az alma (ha el nem lopták) egy forint husz krajcár mérője. Aztán mennyi idővesztéssel jár míg az apró földdarabokat megmiveli a gazda, mennyi birtoklétesítési pert kell végig küzdeni a szomszédjaival, akik ősszel-tavasszal egy-egy barázdát szántanak el a félholdas, negyedholdas földarabolásból. Summa summarum: négy holdas birtok mellett a gazda, a felesége, a fia, a leánya, a nagymama összesen ha 300 koronát nehéz munkával sikerül egy év alatt összeszereznie — sokat mondtam. Ha még néha egy kis napszám vagy favágás, vagy lepedőszövés vagy tollfosztás nem akadna — éhen kellene halniok, a négy holdas földbirtok mellett!

Pedig ezen a szomorú állapoton 2—3 év alatt könnyen lehetne segíteni. Az első dolog

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
*
Ödön

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Gazdasági, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

— Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. —

a tagosítás lenne. Mindenki egy vagy két darabban kapná ki a birtokát. De ezt a tagosítást nem lenne szabad az eddigi mintára megmivelni. Három községben tagosítottak: az uradalomnak kiadták egy tagban a részét — a paraszt, hja kérem a paraszt az más! Szemszurás okából 1—2 dűlőben tagosítottak, a többi pedig maradt a régi állapotban (lásd a birtiri lankai, pribodesti tagosításokat) a különbség csak az, hogy 38—45 parcella helyett *maradt 28—35 parcellában a birtok!*

A helyesen és mielőbb keresztülvitt tagosítást nyomon követheti a főtermény, a gyümölcsstermelés nagyban való meghonosítása. Fogékony eszü, jóakaratu, erős szorgalmu, de végtelen szegény nép lakja a volt Zarándot; gyümölcsfáit imadásig szereti — de mit ér az, ha csak cigányalmát és pálinka főzéshez való szilvát és kevés diót termelhet? Elaprózott földje alig terem valamit, minden földarabban 2—3 gyümölcsfája van — ezt sem őriztetni kellőleg. Baromfitenyésztést nem űzhet, mert ahhoz külön pásztor kellene, az pedig nem jut, mert a tehenhez, a sertéshez, a kecskéhez, juhhoz külön-külön őrzője van — a libát, csirkét, pulykát kénytelen elhanyagolni.

Kellő tagosítás esetén közös legelőre jutna elég hely, minden faluban 100—200 örző gyermek, pásztorember felszabadulna, maradna munkakéz a gyümölcsös kezeléséhez, maradna elég pásztor a libákhoz, pulykákhoz.

Az állam ajánl olcsó gyümölcsoltványt, 3—4 fát mindenki szívesen vállal, de egy négy holdas tagosított birtok tulajdonosa, a ma még földhöz ragadt szegény kiscgazda négy holdba 200—300 fát is ültethet. Érdemes volna megtanulnia a helyes kezelését a gyümölcsfának, megtanulná a gyümölcsösomágot és nem adná el az almatermését „alla nifusa” vagon rakomány gyanánt, szilvája nem válna cefrévé és abból nézőlő pálinkává.

Azt szokták ellenérvül felhozni a tagosítás ellen, hogy a 2-ik—3-ik generatio már nem őrizné meg egészben az öröklött földbirtokot, hanem megoszlaná a gyermekek között. A közös legelőt nem lehetne felosztani, a gyümölcsös haszonélvezetére nézve meg közbős lenne, hogy a négy hold jövedelmét egy ember vagy három kapja-e kézhez: 300 jól termő gyümölcsfa mindig jobban eltarthatná a megszorított unokákat, mint az egész 4 holdas parasztbirtok.

Gyümölcsösöket kellene alakítani az urbéri erdők délfelé eső lankásain is. Ma bükkfát, tölgyfát, fenyőfát ültetnek oda: 30—50 év múlva talán lesz belőlük új erdő — de azalatt nem terem semmit. Még elképzelni is gyönyörűség, hogy milyen szép hasznot huzhatnának a közbirtokosságok, ha a beültetés utáni 12—14-ik esztendőben pompás alma és körte termésre tennének szert. Emelkedne a jólét, nem volna szegény ember ott, ahol ma a kisbirtokost az éhenhalástól a nap-szamos munka menti meg; a honnan ma ezrével fut a nép — zálogba csapva kicsiny birtokát — Amerikába, futva rohan az ismeretlen, csupán halvány reményével kecsegtető nehéz munkának, míg idehaza a tagosítás, a nagybani gyümölcsstermesztés néhány év alatt megelégedett dolgos embereket nevelne a mai elégedetlen és elcsigázott testű szegény csüggedt kisbirtokosokból!

Hunyad-Kristyóir.

Dr. Török Arthur.

Erdészeti főiskola Kolozsvárt.

Közli: Transilvanus.

I.

Ezelőtt 10 évvel, az *Erdélyi Gazda* 1897. jan. 1. számában szólalt meg az első hang a mellett, hogy a Selmecbányáról elhelyezendő m. kir. erdészeti akadémia *Kolozsvárra* telepítették. E sorok írója ismertette az ügy történetét és megokolta a javaslatot. Azon kívül időről-időre a sajtóban napi rendben tartotta a kérdést, sőt 1905. december havában Kolozsvár város tanács ülésében is szóvá tette a dolgot. Az ok, mely itt az akció felvételét idáig késleltette az, hogy Kolozsvár város nem bocsátkozik olyan intézmény ide helyezésével tárgyalásába, amely egyik fundamentumát képezi egy más város boldogulásának, mielőtt határozatképen ki nem mondatott, hogy Selmecről az iskola elhelyeztesék-e igen, vagy nem.

Alapjában véve tarthatatlan a helyzet, amely az erdészeti akadémia nézve Selmecbányán fenn áll.

Ez az akadémia pár év óta vadházasságban él az ottani bányász akadémiaival. Minél tovább élnek együtt, annál kevésbé tudnak megegyezni, miután a feleket az érdekek ellenkező irány felé vonzzák.

A bányász akadémia az idősebb fél. Volt idő, amikor Mária Teréziával hadiszükségleteire tenger mennyiségben szolgáltatva az aranyat a selmeci bányák öle. Ekkor született és élte gyerekkorát a bányász akadémia. Később csatolták hozzá az erdészeti akadémiát, hogy segítőtársa legyen a bányászatnak, amely erdő nélkül, fa nélkül kincset produkálni nem képes. A magyar haza erdősegei pedig csak arra szolgálhatnak, hogy roppant fatömegükkel a bányászat érdekeit szolgálják.

Évtizedek folyamán azonban tisztázódott a helyzet.

Ma nyilvánvaló, hogy az erdők a bányászatra való tekintet nélkül is kincseket érnek és fatömegük csengő pénzben jól megfizetett forgalmu értéket képez.

Az erdészeti főiskola tehát szabadulni akar a bányász akadémiaival való együtt léstől. Törvénytelen érdekházasságnak tekinti a helyzetet.

Az Orsz. Erd. Egyesület pedig, mely élénk figyelemmel kísér minden mozanatot, az erdészeti főiskolát olyan városban akarja telepíteni, ahol a szakemberek az állásukkal egybekötött feladat betöltéséhez megkívántató tájékozottságot és műveltséget is megszerezhetik. Selmecbányán ezt nem szerezhetik meg. Ezt érzi nem csak az erdészeti, hanem a bányászati akadémia is, amely szintén el akar Selmecről húzódni.

Nagybánya, Máramarossziget, Kassa stb. élénken mozog, hogy e főiskola egyik-másikat megszerezze. Magunk részéről szükségesnek tartjuk, hogy a magasabb fokú erdészeti szakoktatás érdekében első sorban Kolozsvárra legyenek tekintettel. Indokainkat annak idején elmondottuk.

Most azonban egy jeles erdészeti szakférfiu, *Orosz Antal* kolozsvári m. kir. erdőmester cikkelyét, az „E. H.” nyomán közöljük:

Már több mint egy évtizede tartja forrongásban az erdészeti szakkörököt a selmecbányai erdészeti főiskola áthelyezésének kérdése s hogy ez a nagyközönség érdeklődését föl nem keltette, annak okát abban találom, mert e kérdéssel eddig csak a közvetlenül érdekelt felek foglalkoztak és nem iparkodtak

azon, hogy azt a nagyobb nyilvánosság előtt is felszinen tartsák.

Az ügy a legutóbbi időben oda fejlődött, hogy a közel jövőben a kérdésnek jobbra vagy balra el kell dölnie s a földmiv. kormánynak határozni kell, vajjon megtartja-e a főiskolát tovább is Selmecbányán vagy engedve a szakkörök sürgető kérésének, áthelyezi-e azt... hová?

A kérdéssel behatóan foglalkozott az orsz. erd. egyesület 1896. és 1905. évi közgyűlése; részletesen megtárgyalták azt a főiskolai tanári karnak és Selmecbánya városnak a földmiv. kormányhoz intézett emlékiratai, melyeknek ismertetését ez alkalommal mellőzöm és most a tek. szerkesztőség szives engedelmevel csak föl akarom vetni a kérdést azért, hogy ez iránt Kolozsvár város vesető köreinek és közönségének érdeklődését felkeltssem.

Hogy az erd. főiskolának Selmecbányán való elhelyezése kezdettől fogva elhibázott dolog volt, azt mindenki, aki a főiskolát végezte, igen jól tudta, sőt tudjuk azt is, hogy nemcsak a mostani tanári kar van ebben a véleményben, hanem a legelső erdészeti tanár, az idegenből ideszakadt Wilckens, már a főiskola alapításakor 100 évvel ezelőtt kijelentette, hogy a főiskola székhelyül Selmecbányát szerencsétlenül választották meg; ezen a helyzeten azonban segíteni nem lehetett, mert akkor, sőt még azután is igen sokáig az erdészet a bányászattól annyira függő helyzetben volt, hogy az elhelyezés kérdésének feszegetése — ami egyenlő lett volna az erdészeti és bányászattól való szétválasztásával — napirenden nem volt tartható s eredménynyel amugy sem biztatott.

Addig, míg az erdészet ki nem vétetett a pénzügyi miniszterium fenhatósága alól, — tehát a múlt század 80-as évek elejéig — hiába égett a vágy az erdészeten, hogy a bányászattól való közönség lidércnyomásától megszabaduljon, de azóta, hogy az erdészeti természetének megfelelően a földmiv. kormány vezetése alá került s rövid idő alatt a mostani niveaura fejlődött, mindig élénkebben foglalkoztatta a kérdés a szakkörököt s ennek kifejezést is adott az orsz. erd. egyesület 1905-iki közgyűlésén az 1896. évi határozatának megújításával, mikor ismételt kimondta, hogy „az erd. főiskola mostani székhelye nem elégítetheti ki azokat az igényeket, melyeket az erdészeti egyetemen felsőbb tanintézetének székhelyétől okvetlenül meg kell kívánni és szükségesnek tartja, hogy az erdészeti szakoktatás a bányászattól teljesen elválasztassék és az erdészeti részére a fővárosban egyetemi szintvonalon álló, minden szükséges segédeszközzel kellően felszerelt önálló erdészeti főiskola létesíttessék.”

Kimondotta tehát a határozatot az erre legilletékesebb fórum, az ország minden vidékéről összegyűlt szakszerűen egyeteme és nem hangzott ellene más szó, mint az áthelyezés által érdekelt város polgármesterének beszéde, mely azonban nem az érvekre, hanem az érzelmi hatásokra támaszkodott s arról megtudta győzni a közgyűlést, hogy Selmecbányának igen is szüksége van az erdészeti főiskolára, mert anélkül fejlődésében meg fog akadni, de arra, hogy a főiskolának is szüksége volna a városra, egyetlen komoly, elfogadható érvet sem hozott fel.

Igaz, hogy mindnyájan, kik a főiskolát Selmecbányán végeztük, most öszülő fővel is kedvesen gondolunk az ott töltött időkre, de emlékünken nem a város és annak lakossága, — mely sokszor nem a legjobb viszony-

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékzölök és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fiú és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda!

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeg szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

ban volt velünk — hanem az a mondhatlanul kedves kollégális viszony s igazi baráti szeretet idézi föl a multakat, mely egész valónkat el töltötte és ott időzésünket kellemessé tette; de ez nem érv arra, hogy a főiskola Salmecbányán hagyassék, bár nem mondom akadnak némelyek, kiknél ezek az érzelmi momentumok nagyobb súlyjal esnek a mérlegbe az eddigi székhely javára, mint bármely más komoly érv.

Az orsz. erd. egyesület közgyűlésének határozata tehát az volt, hogy az erd. főiskola a fővárosba helyeztessék.

Erre a konkluzióra jut a főiskola tanári kar is a földmiv. kormányhoz intézett emlékiratában, hol részletesen kifejti, „hogy az erdészeti szakoktatásnak a bányászattal fennálló természetellenes közösségét — mint az önálló haladásnak egy súlyos akadályát, — meg kell szüntetni és a kérdést nemcsak alból a szempontról kell elbírálni, hogy a főiskola erdővel környezett vidéken legyen elhelyezve, — mert hisz akkor akár Kassa vagy Mármarossziget, akár Besztercebánya is megfelelő hely volna — hanem olyan helyre kell azt tenni, ahol az intézet céljához alkalmazott tudományos szakképzés összes kelékei megtalálhatók“.

További következtetéseiben a tanári kar azt mondja, hogy „ez idő szerint a főiskolai szakképzésünk és tudományos haladásunk főbb feltételeit hazánk városai közül Budapest biztosíthatja leginkább, a mai viszonyok között hazánk egyetlen főiskolájának legjobb székhelye tehát Budapest lenne mert ott igaz, hogy közelben olyan erdők nincsenek, amelyekben az erdőgazdaság gyakorlati oldalával már az elméleti tapasztalatok megszerzése közben is megismerkedhessék a fiatalság, sem tanulmányi pagony, erdészeti botanikus kert, csemete-kert, főiskola stb. nincsenek meg, de könnyen megszerezhető s illetve a kedvező vasuti összeköttetés folytán könnyen elérhetőek.“

Szürke vagy tarka marhát tenyésztünk-e?

A *Köztelek* utolsó számában *Lészai Ferenc* urtól, az E. G. E. alelnökétől érdekes cikk jelent meg eze a címen, amelyből tanulságosnak tartjuk a következő részlet közlését:

Az erdélyi részekben a legtöbb kispazda tehennel műveli földjét, a gazdasági munkák legterhebb részét az a tehén végzi, amely emellett a házat is ellátja több kevesebb tejjel és szű a híres, most már megfizethetetlen igáskrököt. Sajátságos jelenség az, hogy itt nálunk az erdélyi részekben (hogy máshol is így van, nem tudom), a kispazda amint már említettem, tehenét alig gondozza, addig a ökröt valóságossal becézheti, a legterhebb munkától kíméli, akinek két tehenre és két öre van, soha sem fogja az ökröt a rud meé, hanem mindig csak elől; a legtöbb gazdokrét állandóan legelőn tartja, csak éppen a őrös őszi és tavaszi szántás idejében fogja e, a mindennapi munka és a fuvarozás min a szegény tehenet sújtja.

Ilyen viszonyok között elgondolhatja bárki is, hogy mivé degenerálódik a jó tartáshoz szokot tarkamarha és nemcsak hogy nem képes vezetni a kispazda igás-szükségletét, de telőképessége is a minimumra

csökken és korai fejlődése is megakad; arról pedig, hogy az így visszafejlett elsatnyult marha mennyire nem képes ellentállani a különböző betegségeknek, nem is szólok.

Nagy bának tartom ezért a nyugati marhatenyésztés mindenáron való terjesztését, amint pedig az utóbbi időben éppen az állattenyésztési felügyelő urak egynémelyikénél tapasztalható. Még nagyobb tévedés azt állítani, amint azt legutóbb a székelykereszteri bikavásár alkalmával egy állattenyésztési felügyelő ur, — elismerem a legjobb meggyőződése szerint, — hogy a kispazda érdekének a nyugati marha tenyésztése felel meg, mert éppen a fentebb elmondottak szerint a legtöbb vidéken ez nem áll, hanem talán az volna a helyes meghatározás, hogy oly vidékeken, ahol a nép már eddig is megszokta az állatok jobb gondozását, meg ott, ahol nagyobb fogyasztó központok, nagyobb városok, vagy ipartelepek a nyers tej értékesítését lehetővé teszik, igen is indokolt lehet a nyugati marha tenyésztése; de az ország más vidékein, a nagy Alföldön és az erdélyi vármegyék nagy részében tartjuk meg már ezer év óta velünk összeszokott magyar marhát, mert annak tenyésztését, ha talán momentán, rövid ideig, látszólag a nyugati marhátul is szárnyalná, az leginkább megfelel a mi népünk gazdasági érdekeinek.

A megtartás alatt nem azt értem, hogy ahol a nép mindenáron át akar térni a nyugati marha tenyésztésére, azt tűzőn-vízen meggátoljuk, csak azt, hogy az általam jelzett vidékeken ne támogassuk, ne segítsezzük a nyugati marha tenyésztését.

Ennyit a kispazda tenyésztéről, lássuk már most milyen marhát tenyésztenek a közép és nagybirtokosok.

Itt is főnáll az az alapelv, amit már fentebb is mondtam, hogy mindenki olyan állatot tenyészten, amely az ő körülményeinek leginkább megfelel.

A gazdálkodás intenzívebbé válása folytán a legtöbb nagy tenyésztő föl hagyott, vagy legalább apasztotta az egyoldalú, csupán erőfejtésre, igásökrök nevelésére alkalmas külterjesen tartott magyar gulyát és átment vagy a hizlalásra, vagy a tejtermelésre alkalmas nyugati marha tenyésztésére. Tehették ezt a nagyobb birtokosok annyival is inkább, mert a régebben tulnyomó számban magyar marhát tenyésztő erdélyi vármegyékben nagy részben beszerezheték úgy igás ökreiket, mint ezek pótlására szolgáló, otthon tovább nevelt, 1—2 éves tinókat.

Beszerezheték ezeket oly árban, mely talán olcsóbb volt nekik, mintha ők tenyésztették volna igás ökreiket.

Ez az állapot azonban most megszűnt, az igásökrök ára, a megcsappant tenyésztés folytán oly drága, hogy majdnem megfizethetetlen, hisz egy erdélyi vásáron 900—1000 koronán alól nem is lehet ökröt venni, de még így árban sem lehet eleget kapni. A változott viszonyok folytán kénytelenek a nagyobb birtokosok vagy saját maguk tenyészteni igásökreiket, vagy pedig a nehéz lovak tenyésztésére áttérni; ez utóbbi azonban szintén drága dolog és csakugyan azt tapasztaljuk, hogy oly birtokon és uradalmakban, ahol a magyar marha tenyésztését leapasztották, újból felnövelik az állományt, ahol pedig végleg föl hagyta vele, ott beállítják azokat újból.

A magyar marha újabban fölkarolt te-

nyésztésénél azonban egy öröndetes irányzat kezd lábrakapni; nem elégesznek meg a csak egyoldalú hasznosítással, hanem okulva az erdélyi tenyésztők által újabb időben elért biztató eredményeken, igyekeznek úgy a tejlőképességet, mint a gyorsabb fejlődést az erdélyi tenyésztőtől vásárolt bikák útján tenyésztőikbe is átvinni. Soha annyi magyar fajta bikát nem vittek még ki a királyhágón-tuli részekbe, mint az idén, pedig ez az újabb irányzat még csak a kezdet kezdetén van.

Az erdélyrészi tenyésztők már már lehangyatló csillaga kezd újra ragyogni, egymást érik a tudakozódások úgy tehenek, üszők, mint bikák után; sőt már vásárokon kistenyésztektől is kezdenek üszöket venni és az Alföldre vinni. A dolog ezen fejlődése egészen természetes. Az már tapasztalati tény, hogy a lomha és puha izomzatú nyugati ökrök az alföldi gazdaságokban nem válik be; a sürgős nyári munkát az ottani nagy hőség alatt nem bírja; nincs más mód, mint akarva, nem akarva, a magyar ökröknél maradni; lehet ezek munkáját talán részben gőzekkel pótolni, de csak kis részben. Másfelől az is tény, hogy az erdélyi szürke marhatenyésztők a több oldalú hasznosítás terén oly eredményeket értek el, melyek egyáltalában nem kicsinylendők, hisz a Sperker, Somogyi, Teleki stb. tenyésztéséből származó állatok már is oly gyors fejlődésűek, mint akármelyik nyugati marha és hogy ezen gyors fejlődés náluk már konszolidálódva van, mutatja azon tény is hogy ezen gyors fejlődési képességet az utódokra is átörökítik. Hisz a Sperker üszői már 3 éves korukban ki vannak teljesen fejlődve és leellenek; egy Sperker-féle bika 3 éves korában 8—9 mázsa, pedig oly tehennektől származnak, melyek a gazdaságban szükséges összes munkákat végzik és emellett még fejik is őket. Vannak Erdélyben oly gazdaságok is, ahol különösképpen a tejhozam gyarapítását tüzték ki a tenyésztők magok elé célul és ezen tenyésztetek is, habár lassabban, de folytonosan haladnak a kitűzött céljuk felé és már is szép eredményeket értek el.

A fentebbiekből látjuk, hogy hazánkban a magyar ökrök nélkül gazdálkodni nem lehet és ha annak tenyésztése a kisbirtokos-osztálynál megcsappant, kénytelen-kelletlen nevelnie kell magának a nagyobb birtokosnak és ha az Erdélyben újabban fölkapott irányzatot ők is meghonosítják, rövid időn belül nemcsak kényszerűségből fognak magyar gulyákat tartani, hanem pontos számítások alapján, mivel éppen oly jól fog az jövedelmezni, már t. i. ott, ahol az általam jelzett feltételek erre megvannak, mint bármely nyugati tenyészte.

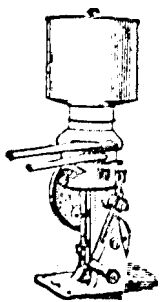
A tavaszi haszonállatvizsgálatról.

— Felelet M. A. kérdésére. —

A kérdés a következő:

Minden tavasszal kihirdeti a községi előljáróság, hogy ez s ez napon a községben megfog jelenni az állatorvos megtartani a szokásos tavaszi állatvizsgálatot. A hirdetés úgy szól, hogy a lovakat ki kell vezetni egy bizonyos helyre, a szarvasmarhákat pedig istállón kell tartani amíg az egészségi állapot megvizsgálattik.

Az 1888. évi VII. t. c. 17. § azt rendeli, hogy „mielőtt a szarvasmarha és a ló, juh és kecske telelő helyéről közös legelőre hajtat-

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkegyár

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

KÜLÖNLEGESSÉG:

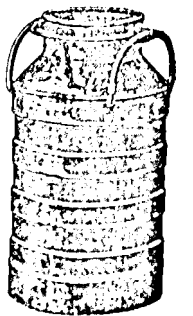
VAJKIVITEL:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

nék — megvizsgálható. Itt tisztán meg van nevezve a közös legelőre való hajtás, kérdem a törvény ezen intézkedése azon esetben is alkalmazandó, ahol nincsen közös legelő, hanem a tulajdonos marháit a saját legelőjén járnak és azon esetben is, ahol a marhák egész éven át istállóban tartatnak?

A hivatkozott törvény idézett §-a, de az 1894: XII. 23. §-a is azt látszik mutatni, hogy a törvény intenciója csak az volt, hogy a közös legelőre kihajtható állatok vizsgálhatóak meg állatorvosilag; de ezeket a törvényeket kiegészíti a 404300/1901 földmívelésügyi miniszteri rendelet, amely a hatóságok eljárását szabályozza és amely minden kivétel nélkül „A tavaszi haszonállatvizsgálat” fogatosításáról szól és „a tavaszi haszonállatvizsgálat rendszeres és egységes fogatosítása érdekében” adatott ki. Ez a rendelet nem szól tehát a közös legelőre kihajtott állatokról és nem veszi ki a vizsgálat alól a közös legelőre nem hajtott állatokat sem. Sőt határozottan mondja, hogy aki külön állatorvost tart, vagy állatállományát rendszeres állatorvosi vizsgálat, felügyelet alatt tartja, annak állatállományát is a külön állatorvos, vagy a kezelő állatorvos tavasszal meg kell hogy vizsgálja és a vizsgálat eredményét az általános állatvizsgálatot tartónak be kell hogy jelentse; de ez utóbbi ezt a jelentést is ellenőrizheti. A helyi hatóság tehát ennek a rendeletnek értelmében kivánhatja az állatállomány megvizsgáltatását.

KORMÁNYINTÉZKEDESEK.

Kéveköti fonalak elvámolása.

Az autonóm vámtarifához tartozó magyar áruértékében eddigéig csak az 5 mm. vastagságú fonalak tarthattak igényt kéveköti fonalak gyanánt 12 K vámtétel mellett való elvámolásra, ellenben a vékonyabb fonalak nem mint kéveköti, hanem mint egyéb fonalak, gyári felszerelésben 3 K. 60 f., kis forgalmi felszerelésben (tehát gombolyagokban vagy motolákban) pedig 43, illetőleg 83 korona vámmal voltak terhelve.

Miután azonban a gazdaközönségnek a fonalakra az aratógépekkel kapcsolatos kéveköti, valamint a szalmazseregély és számos egyéb mezőgazdasági munkálatnál szüksége van, illetőleg a mezőgazdasági munkálatok érdekében áll, hogy a megnevezett fonalak beszerezhetője a kis forgalmi felszerelésben is olcsóbbá és könnyebbé tétessék: a magyar királyi kereskedelemügyi és pénzügyi miniszter urakkal létesített egyértelmű megállapodás alapján az autonóm tarifához tartozó magyar áruértékében ebből a célból módosítottak.

E módosítás lényege az, hogy a fonalaknak kéveköti fonalak gyanánt való behozatala ezentúl nem köttetik a legalább 5 mm. vastagság ismérvéhez, hanem jövőre vékonyabb fonalak is kéveköti gyanánt lesznek elvámolhatók. Ehhez képest a manilla- és sisalkender-fonalak, melyek a belföldön nem termelődnek, melyeknél tehát az eddigi magasabb vámvédelem csökkentése hazai termelési érdekeket nem érint, a jövőben az eddigi 43, illetőleg 83 K 100 kilogrammonkénti behozatali

vám helyett csupán 12 korona behozatali vám alá fognak esni.

Az e tekintetben létrejött megállapodás a következő:

„A vámtarifa 204., 205. és 206. számához tartozó megjegyzések a következőleg módosítottak. Az ezen jegyzet alá tartozó kéveköti fonalak alatt az aratógépekhez, szalmazseregélyekhez stb. használt durva, egyszerű vagy cérnázott, rendszerint csupán lazán sodrott, (festett, kátrányozott stb.) legalább egy kg. súlyú, gombolyagokban, vagy motolákban elhelyezett fonalak értendők.”

A m. kir. pénzügyminiszter ur a fenhatósága alá tartozó vámmatóságokat a fentiek értelmében megfelelően utasítani fogja.

Továbbá miután kéveköti fonalak a zsinneszerűen összesodrott kókuszrostokból is készíttetnek, mely fonalak egyúttal arra is alkalmasak, hogy a komlótermelésnél és a szőlőművelésnél, valamint a mezőgazdaság egyéb ágainál használathassanak, intézkedés történt aziránt is, hogy az e tekintetben netalán felmerülő szükséglet kielégíthetése szintén megkönnyíthetők.

E célból — szem előtt tartván azt is, hogy fejlődő kender és lentermelésünk a külföldről behozandó kókuszszinegek beözönlése által ne veszélyeztessék — a kókuszfonalak kedvezményes behozatala bizonyos ellenőrzéshez köttetett, illetőleg a tarifa 219/a. számához fűzött jegyzet kiterjesztő magyarázatot nyert oly értelemben, hogy a budapesti m. kir. fővámigazgató, illetőleg az illetékes pénzügyigazgatóságok a hozzájuk intézendő beadványok alapján engedélyt adhatnak arra, hogy a kókuszfonalak (vastagságukra való tekintet nélkül) engedélyjegyek ellenében ezentúl kéveköti, komlóvezetékzsinnek és hasonló mezőgazdasági segédeszközök készítése céljából vámmentesen hozathassanak be a mezőgazdasági üzemből való alkalmazás végett. Az ilyen fonalak vámmentes behozatalának engedélyezésére azonban csakis egy az illetékes vármegyei gazdasági egyesület, mezőgazdasági bizottság vagy mezőgazdasági termelési szövetkezet által kiállítandó bizonyítvány ad igényt. „Iletékes” gyanánt az a gazdasági egyesület stb. tekintendő, melynek kerületében van az az üzem, ahol a fonalak felhasználtatni fognak.

Hogy a gazdasági egyesületek stb. ezeket a bizonyítványokat minden kétséget kizáró hitelességgel állíthassák ki, az érdekelt magánfél (testület stb.) az illetékes községi előljáróság által aláírt bizonylattal a gazdasági egyesületnél igazolni tartozik, hogy oly ingatlan van, melynek mezőgazdasági üzeme a kedvezmény megadását indokoltá teszi.

Kopár, futóhomok s vizmosásos területeken teljesített erdősítések állami segélyezése.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter azokat az anyagilag szorultabb helyzetben levő birtokosokat, kik a községi érdekből betámasztandó kopár, futóhomok és vizmosásos területeken az 1906. év folyamán önként, illetőleg az erdősítéseknek az 1879. évi XXXI. törvények 165-ik szakasza alapján való elrendelése előtt, erdősítésekkel sikerrel fogatosítottak, mint a megelőző években, ebben az évben is, állami pénzsegélyben részesítette.

A teljesített erdősítések községi értékéhez és fontosságához képest 418 birtokos között 1500-93 kat. hold kiterjedésű kopár

terület beerdősítése után utólagosan 29,531 K 20 f. pénzsegélyt osztott ki.

Ezen segélyösszegegen felül azonban már az 1906-ik évben 283 olyan birtokos között, kik 127461 kat. hold kopár területet beerdősítettek s a pénzsegélynek azonnal való kifizetésére valóban rá voltak szorultva, az erdősítések teljesítésének beigazolása után 26,256 kor. segélyt fizettetett ki és ugyanabban az évben még 33,574 K 40 f. állami segélyt utalványozott ki 150, állami kezelés alatt álló, veszélyesebb jellegű, mintegy 101271 kat. hold kiterjedésű kopár terület birtokosa részére, az illető területeket kezelő állami erdőtiszt kezéhez olyan célból, hogy ezeknek az összegeknek felhasználásával az illető területek sürgősen s biztosabb sikerrel államköltségen beerdősíthessenek.

Ezek szerint tehát az elmúlt 1906-ik évben összesen 851 birtokos részére, mintegy 378825 kat. hold kiterjedésű kopár, vizmosásos s futóhomok-területen létesített, községi szempontból szükséges elismert erdősítések után 89,36160 korona állami pénzsegély engedélyeztetett.

Budapest, 1907. évi március hó.

Méhészeti tanfolyamok.

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1907. év folyamán hat időszaki tanfolyam fog tartani a következő beosztás mellett: Május hó 1-21 földmívelési kisgazdák, június 1-15-ig erdőőrök, június 18-28-ig lelkészek, július 1-21-ig és július 24-től augusztus 15-ig néptanítók; végre augusztus 18-31 nők számára. Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint hogy a méhkaptáraknak és méhészeti segédeszközöknek házálag való elkészítését is megtanulják. Mindegyik tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek és ezenkívül azok részére, kik pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják s a m. kir. államvasutaknak a távolsági forgalom 7-16 vonalszakasza között levő valamelyik állomásáról jönnek, a személy és vegyes vonatok III. kocsijában érvényes feláru menetjegy váltására jogosító igazolványt küldetik, melynek ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való elutazásokra fog megtéríttetni. Minden egyes tanfolyamra 20-20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhívattak, hogy egy koronás bélyegjeggyel ellátott folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik, a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez címezve, felettes hatóságuk útján, a földmívelési és más foglalkozásuk pedig községük előljáróságának ajánlásával ellátva, az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal nyujtsák be.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Fehér kopasznyaku fajta baromfi, tyukokat és kakasokat keresek megvételre! Akinek a régi erdélyi tiszta fajta, egészen fehér tollu, nagy testű kopasznyaku baromfiakból két évnél nem idősebb eladó példányai vannak, az sziveskedjék címét, továbbá: eladó állatainak számát, nemét, korát, színét, lehetőleg súlyát és egyéb pontos és részletes leírását, valamint árait az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalába, Kolozsvár — alanti számára való hivatkozással — mielőbb beküldeni. Ajánlattevőknek a vevő direkt fog válaszolni. (1898.)

Nincs többé büz!

A Bonodor Folyadék a legbüzősebb árnyékszék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. Elegysulya 5 kg. csomag, bérmentve 7.50 kor. (Elegendő egy évre.) 1 kg. próbacsomag 2.50 kor. csomagolással szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért, vagy utánvétellel.

Vezérképviselő: FODOR FERENC, Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/E.

1891

LEGYEK

LÉGY-BONODORRAL

meszéljük. Legjobb már kora tavasszal. Egy kilo elegendő 25 m² méterre. 5 kgr. leirással 6 kor. franko utánvétellel

Számos elismerő levél!

konyhából, kamrából, mécsárszék-ből, istállóból, vágóhidról biztosan. elűzetnek, ha a falakat o o o o o

= Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök =

az országszerte első helyen elismert kítűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

„A M. Orsz. Állatorvos-Egylet” 1906. évi tevékenysége.

A szaktestületek és egyesületek tevékenységi köre rendszerint igen nagy. Fel kell ölelniök a szakhoz tartozó kartársak összeségének szellemi és anyagi vonatkozású érdekeit; javítani és fejleszteni kell a társadalmi téren mutatkozó hiányokat s ki kell egészíteniök a szaktudományok fejlődése folytán itt ott előálló hiányokat, hogy a karhoz tartozók tudományos készültsége lehetőleg teljes maradjon; sőt gondoskodniök kell arról is, hogy a gyakorlat terén működő kartársaknak azok a tagjai, kik a szaktudást nem csak értékesíteni, hanem fejleszteni is képesek, erre nekik megfelelő tér biztosítsék. A szaktestületek tehát akkor állnak hivatásuk magaslatán, ha belső életüknek és működésüknek tudományos jellege tulsúlyban van. A tagok jogos anyagi érdekeinek istápolása és társadalmi helyzetük javítására tehát csak mint egyik cél szerepelhet a szaktestületek törekvései között, melynek jogosultságát a testület tagjainak tudományos készültsége, s ezáltal a közéletterén való hasznos, avagy éppen pótolhatatlan tevékenysége biztosítja.

Az a szaktestület a melyik csak követel, de e követelésének ellenértékét a közélet oltárára letenni nem tudja, vagy nem akarja, a nagy társadalom részéről nem várhatja kívánalmainak elismerését és teljesítését

Ilyen szempontokból vizsgálva az egyes szaktestületek működését és törekvését, kevés olyant találunk hazánkban, melynek tevékenységi körében olyan teljes volna az egyensúly az óhajtások és vizsontszolgáltatások körül, mint a magyar Állatorvosok Országos testületében.

Az E. G. előző számában nagy vonásokkal vázolta volt az elmúlt évben kifejtett működés közérdekű volta és az az irány, mely felé az egyesület a jövőben törekszik, most tehát e törekvések eszközeire kívánunk rá mutatni.

Minden törekvés első és főfeltétele a tisztességes munka. Ez alatt természetesen nem az agitálást, a hühót, lármát és annak a bizonyos nagy dolognak a zugását értjük, melyek alkalmasok lehetnek ugyan a közfigyelem alármozására, de lekötésére soha, hanem a csendes, céltudatos tudományos munkálkodást, mely mint a permetező nyári eső, áldásossá és termékenyítővé válik. Hogy miben állt ez a csendes és áldásos munka, arra nézve a titkári jelentésnek következő része nyújt tanulságos felvilágosítást.

Egyesületünk hivatalos közlönye: az *Állatorvosi Lapok* m. é. XXIX. évfolyama új alakban, új beosztással és az alapszabályok 47. §-ának értelmében mint hetilap jelent meg.

Nehéz feladatra vállalkozott az Egyesület,

a mikor elhatározta, hogy hivatalos lapját hetenkint megjelenteti. A feladat nehézségét legvilágosabban igazolja az, hogy Németország kivételével, a melynek öt állatorvosi főiskolája, egy állatorvosi fakultása, csaknem minden egyetemen állatorvosi tanszéke s igen fejlett állatorvosi irodalma van, számbavehető állatorvosi hetilapot sehol sem találunk s még a párisi központi állatorvosi egyesület is, a mely alapítványai, igen tetemes állami segínye és nagy történelmi tradíciói révén a legtekintélyesebb a hasonló szervezetek között, csak kéthetenként adja ki egyesületi közlönyét.

A cél, a melyre Egyesületünk a hetilap megindításával törekedett, az volt, hogy gyakoribbá, szorosabbá és élénkebbé tegye tagjai között azt a szellemi érintkezést, a mely szorosabban együtvé kapcsolhatja a közös feladatra törekvő szakembereket. De szükségesnek látszott a lap terjedelmének növelése már azért is, hogy megadassék a lehetőség arra, hogy az állatorvosi kar társadalmi és szolgálati viszonyai, továbbá az állategészségügyi rendszert, a husvizsgálás, az állattenyésztés, életrendtan és tejhygiene körébe vágó fontosabb kérdésekkel is behatóbban és gyakrabban foglalkozhassék.

Az *Állatorvosi Lapok* utolsó évfolyama 78 nyomtatott iven, sok ábrával illusztrálva jelent meg s 56 szerzőtől 84 eredeti szakközleményt, 25 szerzőtől 36 állategészségügyi rendszeti cikket, 9 szerzőtől 13 az állatorvosi közügygyel foglalkozó közleményt és 8 szerzőtől 10 tárcacikket, vagyis 143 eredeti közleményt közölt, a melyek tulnyomó részben a gyakorlat terén működő tollából származtak.

A husvizsgálatnak tervbe vett országos rendezésére való tekintettel a m. é. március hó 14-én tartott ülésében elhatározta az igazgatóválasztmány, hogy szaklapjában a husvizsgálattal és a vele kapcsolatos kérdésekkel a jövőben szélesebb alapon és behatóbban óhajt foglalkozni, még pedig oly módon, hogy az *Állatorvosi Lapok*-at külön melléklettel, a havonként egyszer egy iv terjedelemben megjelenő *Husszemle*-vel bővítse ki. E határozat értelmében Breuer Albert szerkesztésében május hó 26-án megjelent a *Husszemle* első száma s azóta minden hónap utolsó számához mellékelve, megküldetik az minden Egyesületi tagnak és előfizetőnek.

Már az eddig megjelent számok is nyilvánvalóvá tették, hogy a *Husszemle*-ben megjelent eredeti szakközlemények, az irodalmi szemlében közölt referátumok, a szakkérdésekre adott feleletek és kisebb közlemények lényegesen meg fogják könnyíteni a husvizsgálók nehéz és fáradságos munkáját, a mennyiben szakszerűen megvilágítják a vizsgálati módokat, a

hus elbírálásának kritériumait és a gyakorlatban felmerült eseteket.

E melléklet megindításával első sorban a vágóhidakon alkalmazott, illetőleg a húsvizsgálattal foglalkozó tagjainak kívánt az Egyesület szakszerű útmutatót adni de magának az egész állategészségügynek és közegészségügynek is jó szolgálatot fog azzal tenni a húsvizsgálás érdekeinek fejlesztése és az e szakbavágó ismeretek terjesztése folytán.

A *Közlemények az Összehasonlító Élet- és Körtan köréből* című folyóirat füzetei az elmúlt évben sűrűbben és terjedelmesebb formában jelentek meg, úgyhogy abba most már a doktori értekezések is felvehetőek, a mi első sorban a földművelésügyi miniszter úr azon kegyes elhatározásának köszönhető, hogy a *Közlemények* támogatására 1200 K. hitelt engedélyezett olyképen, hogy ezen hitelből a jelzett folyóirat kiadási költségei legfeljebb 50% erejéig fedeztessenek.

tövé tette, hogy a mult évben a VI. kötet 4—8. füzetein kívül a VII. kötet 1. füzete is megjelenhetett, összesen 13 $\frac{1}{2}$ iv terjedelemben. E füzetek 8 szerzőtől 8, részben igen terjedelmes állandó vizsgálatokon és kísérleteken alapuló s tudományos szempontból is nagy jelentőségű eredeti értekezést tartalmaznak, számos a szöveg közé nyomott rajzzal és három táblával.

Az *Állatorvosi Könyvtár* XI. köteteként dr. Hutyra Ferenc és dr. Marek József tanárok *Állatorvosi Belgyógyászat*-a III. kötete jelent meg, a mely 31 iv terjedelmű és az emésztő szervek, a húgyszervek és a bőr betegségeit tárgyalja.

Az *Állatorvosi Lapok* és mellékletei: a *Husszemle* és a *Közlemények*, továbbá a könyvilletmény címén a m. é. kiadványaink 130 $\frac{1}{2}$ ivre terjedtek, a melyek tagjainknak az évi tagsági díj fejében, minden további anyagi áldozat nélkül küldettek meg.

Ezekhez az adatokhoz talán nem kell arra nézve bizonyító megjegyzéseket fűzni, hogy a magyar állatorvosi kar dolgozik, hogy a kar Országos Egyesülete megtalálta azt az utat, melyen a magyar gazdaközönség napszámossai, a magyar állatorvosok hazánk közgazdasági életének fejlődéséhez szakismeretük szorgalmas gyarapítása útján is hathatósan hozzá járulhatnak.

Mi, mint a hazai mezőgazdasági kultúra fejlődésének hűséges munkásai, örömmel és elismeréssel látjuk ezt a szerény munkálkodást, s úgy véljük, hogy az a szaktestület, melynek kebelében ilyen lüktető életerős munkásság van, nem csak önmagának és tagjainak, hanem az általa hivatásszerűen támogatott ügynek is elismerésre méltó szolgálatokat tesz.

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgőncim: „Agraria” Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest. V., Váci ut 2.

Tiszta acélangyag s a j a t hámorainkból.

1457

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyáranak Vezérügynöksége

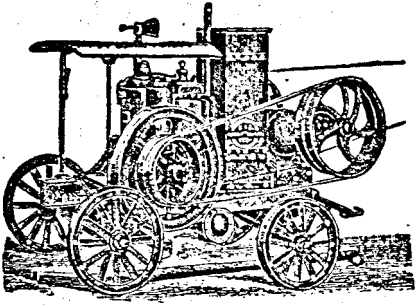
Csak kítámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a

talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt —

és díjmentesen küldetük.

Ekegyártár terén legelső rangu magyar gyártmány, fölülmulja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Oberurseli Műtorgyár Részv.-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: VI., Ó-utca 6. szám.

MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM“ BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MÓTOR.

4000-nél több üzembem. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. Okl. gépész felesleges. Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitramegye); gróf. Esterházy László uradalmától, Sárosd (Fehérmegye). Sándor Pál Mező-Bánd, 1810 Albisi Béla Alsó-Szováta, Lőte Lázár Kaál.

— A birtokos és a gazdatiszt közötti jogviszony. A m. kir. Kuria legutóbb a következő birtokosokat és gazdatisztakat érdeklő elvi jelentőségű határozatot hozta: A birtokos és a gazdatiszt közötti jogviszony szabályozásáról szóló törvény 18. §-ának a dolog természetéből folyó, de a törvényjavaslat indokolásában kifejezetten is körülírt értelme szerint a szerződésnek a 16. §. alapján való felbontására olyan írásbeli értesítés szükséges, amelyben a felbontás oka is elő van adva, ennél fogva sem szóbeli elbocsátás, sem olyan levél a szerződés felbontására előírt alkalmas értesítésnek nem tekinthető, amelyben az elbocsátás okául szolgáló esetek felhozva nincsenek.

— A gazdatisztok gyűlése. A Magyar Gazdatisztok és Erdőtisztok Országos Egyesülete e hónap 14-én, vasárnap tartja Budapesten rendes évi közgyűlést, melynek főbb tárgyai lesznek a gazdatisztai törvény reformja, a gazdatisztok gyermekei részére tervezett internátus ügyében előterjesztendő határozati javaslatok.

— Méhészeti tanfolyamok Kolozsvárt. Az „Erdélyrészi Méhész-Egyesület“ a földművelésügyi miniszter engedélye alapján az egyet házsongárdi telepén az 1907. év folyamán két időszaki méhészeti tanfolyamot fog tartani a következő beosztás mellett: május hó 13—26-ig földműves kisgazdák, július hó 8—21-ig a néptanítók számára. Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint hogy a méhkapitároknak és méhészeti segédeszközöknek háziilag való elkészítését is megtanulják. Minden egyes vidéki tanfolyamhallgató annak tartalma alatt napi két korona segélyben fog részesítettni s az egyesület elnöksége azok részére, kiknek ismerősei Kolozsvárt nincsenek, a lakás és ellátást illetően — a viszonyokhoz mérten segítségükre fog lenni. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel, kik kötelesek egy a délelőtti, mint délutáni előadásokon pontosan megjelenni. A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérik az „Erdélyrészi Méhész-Egyesület“ Elnökségéhez Kolozsvárra címezve, a földművesek községük ajánlatával ellátva legkésőbb *április hó 20-ig*, a néptanítók pedig felettes hatóságuk útján legkésőbb *május hó 15-ig* nyújtsák be. A kérvényben pontosan kitéendő az utolsó posta és vasuti állomás, valamint jelzendő az is, hogy folyamodó fél-áru vasuti menetjegy váltására jogosító igazolvánnyal bír-e.

— Növendék állatok levágásának korlátozására. A csikmegyei Gazdasági Egyesület

igazgató-választmánya legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a megye törvényhatóságától szabályrendelet alkotását kéri, hogy növendékállatok, de különösen üsző-borjuk levágását megtiltsa.

— Kedvezményes tenyészállatbeszerzés. A földművelésügyi miniszter fölhívta valamennyi vármegye törvényhatóságát, hogy az érdekelteket utasítsák, amennyiben a köztenyészésben mutatkozó bika és kan szükségletüket állami közvetítéssel, kárbiztosítással, esetleg részletfizetés és méltánylással érdemlő esetekben bizonyos százalék árengedmény elnyerése mellett óhajtanák fedezni, ily irányú kérelmeikkel forduljanak mielőbb az illetékes állattenyésztési felügyelőkhöz. Adományként apaállatot nem engedélyez a miniszter.

— Nemzetközi nagy lóvásár Érsekujvárott. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület által a f. évben rendezendő XXV-ik nemzetközi lóvásár Érsekujvárott (Budapest és Bécsből gyorsvonaton 2—3 órányi távolság) ismét május hó első vasárnap délutánján és az utána következő hétfőn, vagyis május hó 5-én délután és május hó 6-án fog megtartani. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt felkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szokták az érsekujvári lóvásárt felkeresni. A múlt évben is 600 drb. különféle használatra való ló adatott el. Lakások és istállók az érsekujvári polgármesteri hivatalnál rendelhetők.

— A községi állatorvosok vásári szolgáltatásának külön díjazása. A kondoros állatorvos a heti vásáron teljesített szolgáltatásért esetenként 2—2 koronát számított fel. Később a község beszüntette ezt a külön díjazást. Az állatorvos megfellebbezte a község vonatkozó határozatát, felebbézésében azzal érvelvén, hogy sem a szervezeti szabályrendeletben, sem a pályázati hirdetésben nem állott az, hogy díjtalanul kell teljesíteni heti piacok alkalmával közegészségügyi teendőket. A törvényhatósági bizottság helyt is adott a főlebbezésnek s kimondta, hogy az állatorvos a hetivásári szolgáltatásért külön díjazandó. Erre a község felebbezett a közigazgatási bírósághoz, mely aztán végleg döntött az ügyben, kimondván, hogy a községi állatorvost, mint községi alkalmazottat a község érdekében kifejtett tevékenységért külön díjazás nem illeti meg. Megjegyezzük, hogy a közigazgatási bíróság hasonló ügyben már egyszer — 1905-ben — döntött. Akkor 537/905. sz. döntésével kimondta, hogy a községi állatorvosnak hivatalos kötelessége a községben — esetleg a községi körhöz tartozó helyeken az állategészségügyi hivatalos teendőket külön díjazás nélkül ellátni, amely hivatalos teendők a hetivásárok állategészségügyi ellenör-

zése is tartozik. Ezért a működésért legfeljebb fuvar költségei megtérítését követelheti a községtől.

— Baromfiköltetőgépek kiosztása. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete a földművelésügyi miniszter támogatásával, — mint értesülünk — 75 baromfiköltetőgépet oszt ki az országban használatra kisgazdák, lelkészek, tanítók, stb. közt. Ezen költetőgépekből a B. O. E., az Erdélyi Gazdasági Egylet és az állattenyésztési felügyelőség által közösen kijelölteknek Erdélyben 15 költetőgép adatik ki díjmentesen használatra az első költetés szükséges petroleummal együtt olyan föltétel mellett, hogy amennyiben a használat után meg akarják a gépet tartani, jelentékeny kedvezménytel megszerezhetik azt. A kijelöltek részére az E. G. E. helyiségében f. hó 14-től kezdődően 2—3 napon át szakértő vezetésével tanfolyam lesz, amelyen azok, akik gépet kapnak, annak kezelésében teljes kioktatást nyernek.

— Katonaság részére széna és szalma nyárára kerestetik. Felkérjük azon gazdatársainkat, akiknek az ideitől eladó széna és szalma készletük lesz, hogy azt az *Erd. Gazd. Egylet titkári hivatalánál* hozzávetőleges mennyiségben *e hó 18-ig bejelenteni* sziveskedjenek. 4—5000 q. széna és 2—3000 q. szalma mennyiség, e bejelentések alapján a termelőktől direkt fog a kolozsvári kat. élelm. raktár által átvétetni.

— Nincs oka pirulni, mert ma már minden asszony élvezi a „menyecske-likör“ az *Első Alföldi Cognacgyár* készített ezen kitnő itala rövid idő alatt vált a hölgyek kedvencévé.

Milyen nagy gazdasági jelentőséggel bír a marha- és hidmérleg minden község, a marha-kereskedők, hizlaldák, mezőgazdák és földművelők számára manapság nem szorul magyarázatra.

Ugyanazért kívánjuk t. olvasóink b. figyelmét Hesz Viktor I. erdélyi hidmérleg gyárára Nagyszébenben felhívni, mely elsőrangú cégektől és hatóságoktól származó ajánlványok felett bőven rendelkezik. Gazdasági hidmérlegek iránti képes árlap kívánatra mindenkinél díjmentesen megküldetik.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felőlős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

MOTOROK

gáz, benzin,
szivógáz és
nyersolaj-

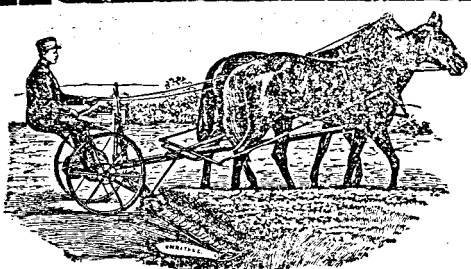
üzemre. Malomberendezések, villany-motorkok, dynamók a legnevesebb gyárakból, legjobb minőségben, feltűnően olcsón.

Teljes cséplő-készletek mindennemű üzemre. Villany-berendezéseket szakszerűen, jól és olcsón végzünk!
Benzin- és gőzekék!

László és Sugár technikai üzlet
Budapest, V., Váci-körút 74/d.

Telefon 47—20. Telefon 47—20.
Önműködő mérőkészülék, mely a felmért tárgy nagyságát pontosan önműködőleg mutatja. Darabja csak 3 korona. Mindenkinél alkalmas és örökös.

Uj Fűkaszaló „Darling.”

1801 III.

Kedvence minden tulajdonosának szolidabb az amerikai gyártmányoknál.

Szénaforgatók, Lógereblyék.

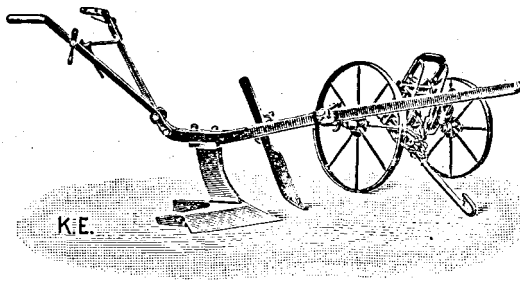
Uj gabonaaratógép „Handy”

Utolérhetetlen munkateljesítésében és könnyen vonhatóságában.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

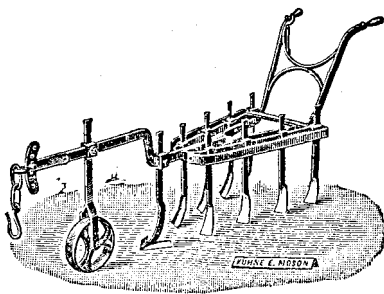
Gőzcseplőkészletek 12 HP.-ig — Ipari mozgonyok 100 HP.-ig.

Herrmann-féle altalajmivelő ekéket,

1872

Herrmann-féle kukoriczkapálókat és mindennemű egyéb gazdasági eszközöket, Osborne aratógépeket szállít:

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyára

MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI. Váci-körút 57/a

Keresek használt, de jókárban levő marokrakó aratógépet, darálógépet, tisztavérű meklenburgi kocza malaczkokat.

1900 Szives ajánlatot kér:

Balla Lajos Kis-Sármás.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolossvart, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevél kölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os

záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfiai adnak véleményt. 1001

„A Hunyadmegyei Első Gözeke Vállalat”

1907. évre elvállal

tavaszi és őszi bérszántást ugyszintén rigolozást.

Működni legfőképpen a Marosmentén és a Mezőségen óhajt. A szerződések lekötése a szántatni kívánók érdekében is sürgős, mert a szántási tervezet már e hóban elkészül s a később jelentkezők beiktatása nehézségekbe ütközne.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgy. képviselő irodája:

Budapest, V., Akadémia-utca 9.

SCHMIDT M. szilgyártó, nyerges és bőröndös Budapest, VIII., Rákóczi-út 25. a Vas-u. sarkán. Ajánlja saját gyártmányu kocsizó- és lovagló szerszámait, utazó- és kézi bőröndök női kiegészítőit (ridiküi) és övek, pénz, szivar- és cigaretta-stb. tárcáit. Árjegyzék ingyen. 1859

FISCHER-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvával óvhatók meg a legbiztosabban a kazlak. gépek és kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 24 év óta fennálló FISCHER-féle zsák- és ponyvagár Budapest, V., Nádor-u. 31-33., az ország legnevesebb uradalmainak szállítója. 1806

Mindennemű juta- és lenzsákok gyártása.

Ponyvakölcsönző intézet.

Kolozsvári Takarékpénztár És Hitelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: 1.200.000 K. Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: 539.522 K. 40 f.

Betétek könyvecskére és tolyószámlákra: 9.328.092 K. 84 f.

Irodái: Bankosztály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában.

Aruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt.

Üzleti órák délelőtt 9-12 óráig, délután 3-1/2-ig.

Betéteket elfogad könyvecskére vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcsönöket készpénzben ad ház és földbirtokra 10-65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcsönöket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Lezárástól váltókat a legmérsékeltebb kamat mellett.

Folyószámlal hiteleket nyújt akár jelzálogi, akár értékpapír fedezet mellett.

Értékpapírokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyszintén sorsolt értékeket is.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok aruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk botárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő aruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.

Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármily mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönöket ad bárminemű ingóságra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamat mellett. 1007

Kerestetik

tanyára egy nős ispán

vagy segédtszt,

ki okvetlen románul is beszél.

Nevezett a rendelkező tiszt mel-

lé lesz beosztva.

Cím a kiadóhivatalban.

1880

A MAUTNER-féle impregnált (csillag * jegyű) takarmányrépa-magvak adják a legbiztosabb és legnagyobb termést.

Özv. gróf Szapáry Gyuláné ő nagyméltósága nyír-ábrányi uradalma.

Özv. gróf Szapáry Gyuláné ő nagyméltósága nyír-ábrányi uradalma részére általam a tisztelt Cégétől vásárolt **impregnált** oberndorfi és Mammuth-répa magvak kitűnően beváltak, **nem ártott annak sem az ormányos bogár, de még a jégeső sem, pedig mindkettőben jókora részünk volt.** Szomszédomban több helyen háromszor is kellett a répát vetni s mégsem sikerült. **En az idén félannyi területet vetettem répával, mint múlt évben, mégis sokkal több lett a répatermés mennyisége, a mit részint a kedvezőbb időjárásnak is de főltétlenül az ön kitűnő magvainak köszönhetek, miért is fogadja szíveslyes köszönetem nyilvánítását.**

Nyír-Ábrány, 1906. december 5-én.

Öszinte tisztelettel

Lipták Gyula,
okleveles urad. kasznár.

Fülöp Szász Coburg Gothai herceg ő fensége főintézősége.

Van szerencsém értesíteni, hogy a nem impregnált répa mag természeténél annak termelési értékében van a különbség. Az **impregnált** répa mag utáni termés biztosabb, abból az okból, hogy **sokkal korábban kell ki** és így hamar megerősödve, ellenáll a hangyák és különösen a földi bolhák pusztításainak.

Pusztá-Vacs, 1906. február 6-án.

Tisztelettel
Bátor Károly,
főintéző.

Most már két éve hozatok Öntől **impregnált** vörös Mammuth-répa magot s a következőket tapasztaltam. Először is a répa mag sokkal szebb, tisztább, mint a nem impregnált mag. Az impregnált határozottan gyorsabban, egyenletesebben kel, rovaroktól nem szenvedett. Az idén kaptam Óváról próbára 4-féle répa magot s mellette volt vetve az Öntől hozott répa mag s határozottan beigazolódott, hogy ez hamarabb kikelt, mint azok, mindig elébb volt fejlődésben s habár a nyáron beállott szárazság nagy mértékben visszaállította a répa fejlődését, mégis az volt a különbség, hogy míg az Óváról próbára küldött 4-féle répa mag 30—40 métermázsá között adott, addig az **impregnált** répa mag után, dacára a beállott s hosszantartó szárazságnak 120—130 mm. közötti hozamot adott 1200 négyszögöles holdanként. De tavaly 240 mm.-t kaptam róla. Így határozottan az **impregnált** répa mag mellett maradok.

Misefa, 1906. nov. 26.

Tisztelettel
Bosnyák Géza.

Gróf Hoyos Ferenc kereki gazdasága.

Az Öntől hozott 200 kgr. vörös eckendorfi és 100 kiló vörös Mammuth répa maggal (**impregnált**) igen meg voltam elégedve.

A mag szépen és egyenletesen gyorsan kikelt, s a kis gyenge palánták az **ormányos** épügy a földi bolháknak ellenálltak. Számba sem jövő kárt okoztak, míg a szomszéd gazdaságokban, melyek nem **impregnált** magot vetettek, bizony alapos károkat tettek. A répa szedés most fejeződött be, **termésem kitűnő**, főképp a vörös eckendorfi, nem is említve kifogástalan fajtisztaságukat, úgy quantum, mint fejlődésben elért nagyságával teljes dícséretet érdemli.

Pa.-Kereki, 1906. dec. 3-án.

Teljes tisztelettel
Nagy Akos,
urad. intéző.

A folyó év tavaszán Öntől rendelt vörös oberndorfi **impregnált** répa maggal teljesen meg voltunk elégedve, mert dacára annak, hogy későn vetettük, t. i. oly helyre lett vetve, hol a tavalyi kalászos kiázott, mégis szépen kifejlődött, a rovarok pusztításának jól ellentállt, ugyszólván nem is lehetett látni, hogy a palántát rovar bántotta volna.

Salánk, 1906. december 12.

Tisztelettel

Nagymélt. gróf Zselénszki Róbert Salánki uradalma, Salánki és Kigyósi Gazdaság Intézősége.

Karsai Imre,
h. intéző.

„Az **impregnált** (csillagjegyű) sárga eckendorfi répa mag adott 12 szekéren cca 204 métermázsá termést, a nem impregnált 8 szekéren cca 140 métermázsát. A két parcella természetesen egyenlő nagy volt.”

Domonkostanya, 1906. okt. 25.

Gróf Battyhány Tivadar,
Adács-Viszneki uradalma.

Dreher-féle uradalom, Szent-László.

... Az **impregnált** répa mag adott katasztrális holdanként 350 mmázsát. A nem-impregnált répa mag adott katasztrális holdanként 308 mmázsát, tehát különbözet 42 mmázsá.

A termés mennyisége tisztán megállapítható volt a két répa parcellán és ha az egész terméstöbbletet nem is tulajdonítanám az impregnálásnak, úgy mégis azt konstatálnom kell, hogy a nem-impregnált maggal elvetett parcellán a rovarok pusztításai folytán támadt hézagok nagyobbak voltak, mint az **impregnált** parcellán ...

Szent-László, 1906. november 21

Kiváló tisztelettel
Schuster Nándor.

Csapó Vilmos kir. kamarás tengelic gazdasága.

Folyó év tavaszán t. Címél rendelt fehér olajbogyó-alaku **impregnált** répa mag teljesen kifogástalan és sűrűn kelt ki. Fejlődése már zsenge korában bámulatos volt, olyannyira, **hogy az határunknak dissét képeste.** Egész nyáron át szép és egyenletes növekedése és ennek következtében terméseredménye teljesen kielégít bennünket s méltán mondhatjuk, elállóságára nézve is, hogy egyedül csak a **Mautner-féle impregnált fehér olajbogyó-alaku répa mag elégíti ki gazdaságunkat, miért mi a jövő tavasszal is meg fogjuk e magot rendelni t. Címél.**

Tengelic, 1906. nov. 26.

Kitűnő tisztelettel

Csapó Tengelici Gazdaság,
Hovány Pál,
g. ellenőr.

Az Ön által küldött **impregnált** oberndorfi répa mag minden tekintetben bevált.

Tisztelettel

Gróf Zichy János úr gazdasága nevében:
Füleczky József,
tisztartó.

Báró Vécsey-féle uradalmak.

Májusban az **impregnált** magból kelt növények feltűnően erőteljesebbek és színezetük élénkebb volt.

Rovarok a répa palántákat nem bántották, fagy nem volt, nem érte.

Augusztusban az **impregnált** magból kelt palántákon már látható volt, hogy nagyobb termést fognak adni, mint a nem impregnált. Az **impregnált** magból 5 szekér többlet termett holdanként.

Az eredménnyel teljesen meg vagyunk elégedve.

Sárköz, 1906. nov. 4.

Spöner
urad. gazdatiszt.

Van szerencsém ezennel értesíteni, hogy az első répa vetés itt az akkor uralkodó nagyszárazság miatt igen hiányosan kelt ki és kénytelen voltam a vörös Mamuth-répa kiszántani és másodszor elvetni a földeket, midőn Uraságotól hozattam **impregnált** sárga Mamuth-répa. (Vörös Mamuth már nem volt.) A bekövetkezett esős időben jól kelt ki s normálisan fejlődve, középtermést adott. Fajtiszta volt, magba nem ment s noha későn lett vetve (május vége felé), termésével mindenki meg volt elégedve a részesek közül is, úgy hogy én jövőre is ezt a fajtát óhajtanám termelni.

Lengyel, 1906. november 24.

Gróf Apponyi Sándor

lengyeli uradalom jószágfelügyelősége.

Fehér Zoltán,
jószágfelügyelő.

Szíves tudomására hozom, hogy uraságotól f. évben vásárolt **impregnált** sárga oberndorfi 100 kg. és vörös Mammuth 200 kg. répa maggal teljesen meg vagyok elégedve, amennyiben egészen fajtiszták voltak, **földi bolha és ormányos kárt nem tett bennök, míg a saját termésű magomból vetett területen nagy kárt tettek.**

Terméshozam holdanként (1200 négyszögölon) vörös Mammuth 302 métermázsát, sárga oberndorfi pedig 280 mmázsát adott,

Igy jövőre is állandó vevőjük maradok.

Pátka, 1906. dec. 4.

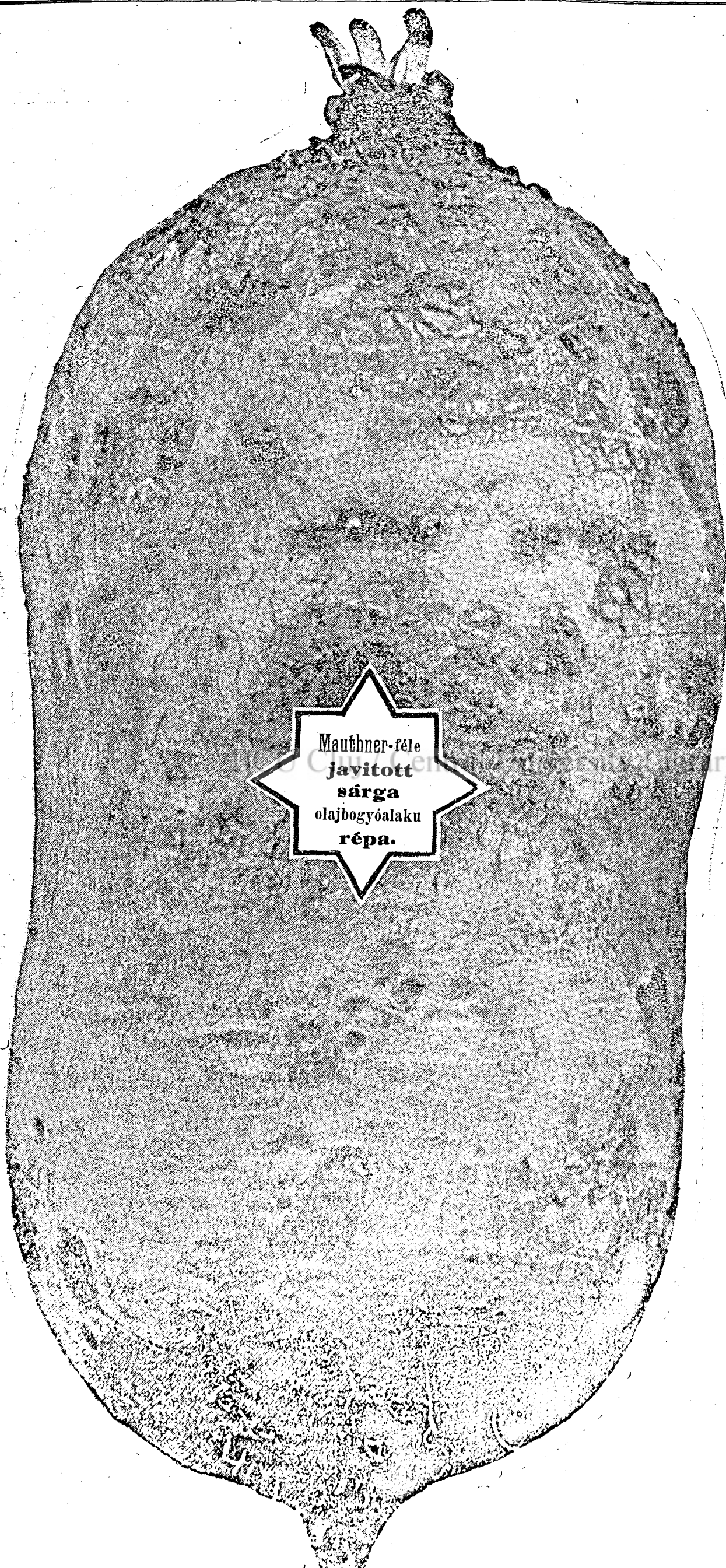
Tisztelettel
Szell Lajos
tisztartó.

Gróf Almásy Dénes Uradalmának Jószágfelügyelősége.

A tavaszkor T. Címél rendelt eckendorfi és **impregnált** sárga oberndorfi répa mag vetését illetőleg van szerencsém értesíteni, hogy a répa palánták a rovarok pusztításának teljes mértékben ellentállottak, egészeu fajtisztáknak bizonyultak, a répa termés mennyisége pedig kat. holdanként 285 mmázsá, minden várakozáson felül volt, a nem **impregnált** répa magból kat. holdanként 252 métermázsá és 80 kg. termett.

Gyula, 1906. december 8.

Tisztelettel
Szekér,
jószágfelügyelő.

Mauthner-féle
javított
sárga
olajbogyóalaku
répa.

MAUTHNER-

féle

impregnált répamag

csillag jegyü

**a legnagyobb
terméseket adja,**

mert nem dugványokról, hanem 6—8
kiló sulyu tökéletesen kifejlődött anya-
répákból tenyésztik.

Legnagyobb

tápértékü répát ad,

mert az anyarépak mind egyenként
tápláló tartalom és takarmánytömeg te-
kintetében vegyileg megvizsgálatnak.

A legegyenle- tesebb kikelést és leggyorsabb növekedést

mutatja,

mert mindig csak a leg-
utóbbi termésü friss mag
kerül szétküldésre, mely
az impregnálás által az
elképzelhető legjobb tisztá-
sításon ment keresztül.

 Mauthner

 Ödön

cs. és kir. udvari
magkereskedése

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 33.
IV., Kossuth Lajos-utca 4.

1887

Árjegyzék

 kívánatra ingyen.

Elsőrendű vetőmag:

Váltó-buza az őszi vetésekben előforduló egérkárok kijáratására legalkalmasabb, minthogy az őszi buzától alig különbözik és márciusban elvetve, azzal egyidőben érik . . . . . **15 kor.**

Székely-tengeri kertben nemesített, igen korán érő . . . . . **15 kor.**

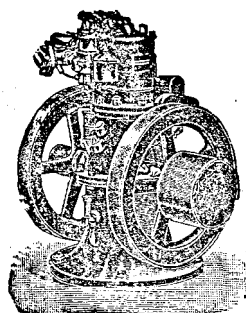
Duppai-zab . . . . . **17 kor.**

Bükkönymag . . . . . **17 kor.**

métermázsánkénti árban kapható özv. gróf Pejácsevich Árthurné Mező-őri uradalmában. Árak Virágosvölgy vasuti állomáson, vevő zsákjaiban értendők. 1864 Öt métermázsánál kevesebb nem szállítatik.

Megrendeléseket elfogad Nagy Gyula urad. intéző Mező-őr, u. p. Kolozs.

Takarmányozó gépek hajtására legjobbnak bizonyult a Reformatör-benzinmotor!

Referenciák:
Dr. Győri Kautz Gyula, Györgyháza, u. p. Bóny. Szódrákos-Csörög-Gödi gazdaság, Szódrákos. Klein Andor, Szatmár. Vermes István, Sikabony. Hatvani cukorgyár, Hatvan stb.

Kérjen ajánlatot

Signer F. és R.

Motorspecialistáktól, Budapest, V., Kálmán-utca 15.

1871. III.

Több aranyéremmel kitüntetett

'Lapusnyaki' bőtermő magtengeri

100 kilónként 16 kor., válogatott csövek közepéről morzsolva 24 kor., ugyanilyen 10 mázsán felül rendelve 20 kor. Tápduc szeme nemcsak kitűnő hizlaló takarmány, hanem főzve csemegének is pompás.

Levéldus szára legjobb takarmány és csalamádé. Mult évi átlagtermése 2958 kiló szem, 100 kiló csöves 846 kiló szemet ad.

Csiktapolczai

Lázár László

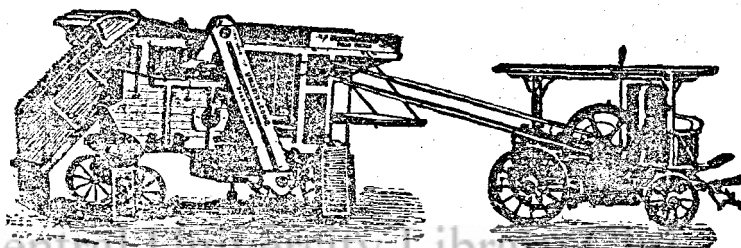
uradalma 1889

Lapusnyak, posta Hunyaddobra.

MOLNÁR MÁRTON

Ajánlja legjobb szerkezetű

benzin-motorait, benzin-lokomobiljait és benzin-cséplőkészleteit

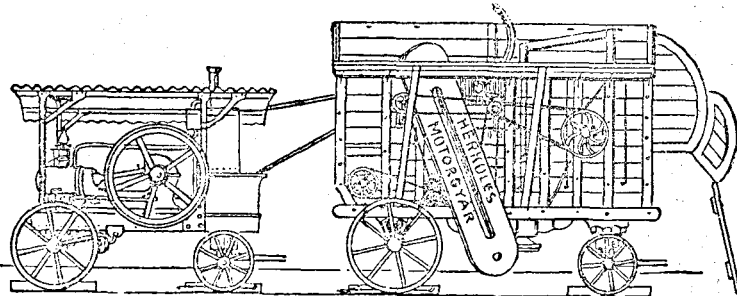
Szolid vidéki ügynökök alkalmaztatnak. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

BUDAPEST, Nefelejts-utca 59. szám.

1897

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.
Az a legbiztosabb árak mellett ajánlatosak
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszálók, járgány-cséplőgépek, lóhuro-cséplők, tisztító-rosták, koroklyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet J. kapálók, azécskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, éralók, őrlőmalmok, egyetemesszerű-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Gazdáknak fontos!

Legújabb rendszerű és minden gazda által könnyen kezelhető benzin-cséplőgépeket, fekvőmotorokat malom, és téglagyári berendezéseket kedvező fizetési feltételek mellett, legolcsóbban szállít a

HERKULES-MOTORGYÁR Budapest, V. Váci-ut 30.

Kitűnő munkáért teljes szavatosság. — Gőzgépek cserébe vételnek. — Árlap és elismerő levelek ingyen és bérmentve. 1895

Olcsó tüzelőanyaggal dolgozó

Szivógázmotorok

Óriási megtakarítás tüzelőanyagban. Üzemeltetés óránként és lóóránként csak 1—1½ fillér!
— Legolcsóbb és legszabályosabb üzem! Legmesszebbmenő szavatosság! —

● Benzin- és nyersolajmotorok. Motoros cséplőkészletek. ●

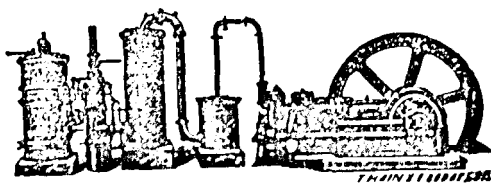
HAJÓS és TÁRSA okleveles mérnökök motorvállalata

1809

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9. szám.

Telecon 66—69.

Arjegyzék és költségvetés ingyen.

Répa- mag

óvári, oberndorfi,
természetes állapot-
ban és
Prairie Királyné
és

Székely

tengeri

Karós és törpe

babok

Gyorsfejlődésű

Magyar

bikák

Poland-china kan

malacok

Pekingi gácsérok

Orpington kakasok

lámpanélküli

Költőgépek

Pekingi kacsa-, emdeni

lud-, fehér és fekete

Orpington-

tojásokra

előjegyzést elfogad

Teleki Arvéd gróf

drassói uradalmi

intézősége, u. p.

Koneza.

1842

Hámozva

vagy

csávdázd és

száritva

a mi Linhárt és Rázsó tanárok
szerint jobb, mint impregnált.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

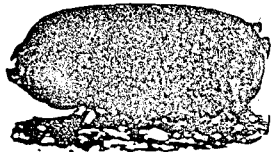
ajánlják a mai kor igényeinek
megfelelően berendezett műtermü-
ket a nagyrészt közönség becses
figelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.
Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsőcsatár. Főtér 9.
1729 Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

Ur1 Rezső

sertésbizományos
Budapest, VIII.,
Bérekocsis-
utca 12. Telefon: 97-05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a leg-
magasabb napi árakon értékesít.

1870

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,970.340.—	"
Tartalékok	764.760.16	"
	Összesen: 2,735.104.16 K.	
1901. évi fölösleg	90.349.—	K.
1902. " " "	59.782.26	"
1903. " " "	109.331.73	"
1904. " " "	72.438.23	"
1905. " " "	61.730.60	"
1906. " " "	39.243.65	"

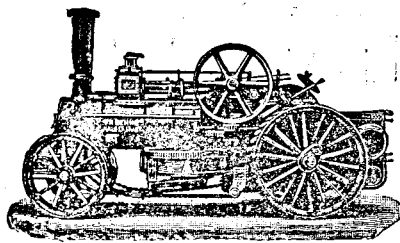
Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak
az ember életére különféle módok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.
Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.
— 018 az igazgatóság.

Dehne Fr. gőzekegyára Halberstadtban.

Gőzekemondonyai hézagpótló fontos
újításokkal vannak ellátva.
Az eddigieket minden irányban
megelőzik. Versenyképes árak, ked-
vező fizetési feltételek.

1885

Vezérképviselő:

TIMÁR EDE

Budapest, Lipót-körut 28. sz.

Fiumei Kávébehozatali Társaság

kolozsvári főkelepe Mátyás-király-
tér 12. (Telefonsz. 475.)
o o Oránként friss pörkölés. o o
Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm
3 korona 80 fillér. Zamatja és kitűnő
íze felülmulthatatlan. o o o o o

Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék
Tea és Rum különlegességek.

Hirdetmény!

Alólírott szövetkezet telepén még a készlet tart mintegy
1 1/2 millió 150 különféle faju a legnemesebb

Bor és Csemege-szőlő fajokból őszi szedésű, gondosan elver-
melt, minden szőlőbetegségtől mentes, a faj azonos-
ságáért teljes szavatosság mellett
ajánlja sima szőlővessző készletét,
továbbá igen szép 2-3 éves gyümölcsfa ojtványait, n. m.: Alma,
Körte, Kajszin, Őszi-baraek, Cse-
resznye, Megy, Birs, Ojtót-Eper,
Eper, Akác és Gleditria magoncait, Diszfákat, virágzó cser-
jéket és felfutókat, Diót remek, szép különféle faju és nagy-
ságu fenyőket a legjutányosabb árakért pontos kiszolgálás
mellett ajánl a tavaszi idényre. 1839

Arjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.
Az első kecskeméti szőlő és gyümölcsstermelő
szövetkezet címére intézendők Kecskemétre.

Eladó házhelyek.

Kolozsvár legszebb jövőjű,
nagyon fejlődő városrésze-
ben — az új színház köze-
lében — az Erdélyi Gazdasági Egylet telkén, az Attila-utcában
még néhány jó házhely eladó. — Bővebb értesítés: naponta dél-
előtt 11-1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazda-
sági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Attila-utca 2. sz. alatt.

● Csatornázás! Vizvezeték! Villanyvilágítás! ●

1598

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 50. sz. a. kaphatók.

Legújabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, díszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 50. szám.

Teljes jótállás kitünő cséplésért!

A világ legegyszerűbb és legtüké-
letesebb motoreséplőkészlete.

Ezen motorok bárki által gépész nélkül rendkívül könnyen kezelhetők.

1804 Ezen motoreséplőkészletek a legkitünőbb sikerrel vannak működésben:

Baró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély), Gróf Mikes Kelemen úrnál, Magyarcsutva (Erdély), Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több sz. a. kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolesőbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KALLAI LAJOS-

féle motoreséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitünőbb beváltak, a magyar gazdaközönségnek.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 50. sz. a. kaphatók,

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GEPGYÁR MOTOROSZTÁLYA.

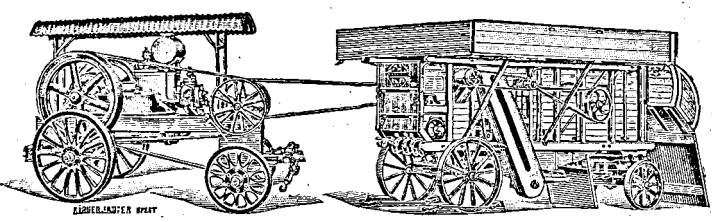
EGYEDÁRUSÍTÓ ABELES EMIL

BUDAPEST VÁCI-UT 14. AJÁNL

PETROLIN BENZIN-MOTORT és LOKOMOBILT, RENDKIVÜL OLCSÓ ÜZEMŰ SZIVÓGÁZMOTORT.

FIGYELEM! T. motorvevőmet vagy megbízottjait a telepemen ingyen betanítom a kezelésre. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

A LOKOMOBILOK víz elpárologtatási készülékkel vannak ellátva s így a vízszükséglet 15 liter. Legmesszebb menő szavatosság.

Előrangú gyártmány.

BENZIN-LOKOMOBILOS CSÉPLŐKÉSZLETEK.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

FELTÉJEN BIZTOS ÜZEM. 1892

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cím:
Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762 Telefon 311.

Piros Delaware vessző

sima 30.000 drb. I. oszt., ezre 20 frt. II. oszt. 15.000 drb. ezre 10 frt. Fajtisztaságért felelősség!

2 éves bor és csemege fás és zöld oltványok, a legkitünőbb Chasselas, Muskotály és különleges csemege fajokban.

Európai és amerikai

sima gyökeres vessző, mérsékelt áron.

Árjegyzéket mely a „Delaware“ s az összes fajok részletes ismertetését és sok hasznos tudnivalót tartalmaz — **ingyen és bérmentve küld:**

SZÜCS SÁNDOR ÉS FIA

szőlőtelepe

1793 **BIHARDIÓSZEG 14.**

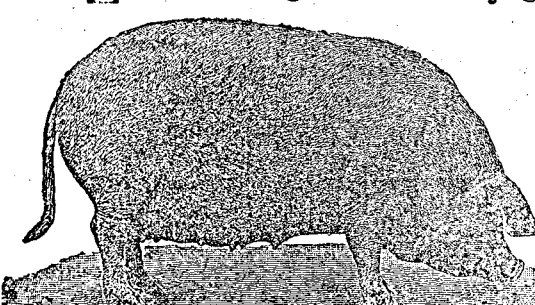
Yorkshire-sertések

erős, nagy, csontos példányok, tenyésztésre kiválóan alkalmasak eladók,

Lovag Aubin Károly gazdaságában

Királyhalmán (Nagykükköllő-megyél u. p. Alsó-Komána, M. Á. V. Homoród-Kőhalom,

Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ad, ki előjegyzéseket is elfogad.

1884

CSABAGYÖNGYE

már július hóban érő, bőtermő, igen jól szállítható muskatály szőlő-ujdonság, sima és gyökeres vesszők és egyéb **exquisit** szőlőfajták árjegyzéke

1854 **megjelent.**

Sajgó, posta: **Szécsény Siposs Imre**

ny. kir. jbiró szőlőszetéről.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149. Postatakpénztári Cheque száma: 15603 Cheque számla: a Magy. leszámít. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTYLYA

utján törlesztéses jelzőoklevéllet főbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre — a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségtetés és szakaszerű felvilágosítás 1461 ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gőzcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egyetemes acél-ékeket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészgépi berendezéseket, Szecskavágókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági baromfi-tenyésztő-gépek és eszközök, fejtelepek, cukor, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. — Műtrágya, erőtakarmányok Derbymelasse, zsák, ponyva stb. stb.

Bérbeadó!

Hunyadvármegyében, a Sztrigy-folyó mentén, vasutállomás mellett, circa 300 k. hold jó minőségű szántó, legelő és rétből álló birtok. A birtok jó gazdasági épületekkel és gazdatiszti lakással bir. Gazdasági felszerelés és állatok nem adatnak át. Erdő nem képezheti haszonbérlet tárgyát, azonban a faszükséglet a tulajdonos erdőjéből fedezhető. A birtok 1907. őszén volna átadható. Bővebb felvilágosítást nyújt: **Barcsay Andor dr.** országgy. képviselő, Budapest, V. Akadémia-u. 9.

1896

1877

Szigeti Lajos utódal

HÉJJ és STIASNY

szijgyártók, nyergesek és bőröndösök

BUDAPEST, VIII., Múzeum-körút 10/c sz.

A legnagyobb raktárt tartunk nyergekből, lószerszámokból, mindennemű lovagló- és utazási cikkekből s minden készítményünk elegáns és tartós kivitelű. Ugy lófőlszerelési tárgyakra, mint bőröndökben és általában bármiféle utazási cikkekben a legfinomabb és legszebb kapható, még pedig úgy a szerényebb, mint kényesebb igényeket kielégítő. Tartalékos tisztak részére a fegyvergyakorlat tartamára kompl. nyergeszerrel kölcsön is szolgálunk.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HAZAI IPAR!!

WOHANKA FELE
KÉTÜTEMŰ NYERSOLAJ
MOTOROK és LOKOMOBILOK
ÜZEMKÖLTSÉGEK NAGYSÁGSZERINT
1 1/2-2 FILLÉR óránként
ORÁNKÉNT és LŐERŐNKÉNT
NINCS ROBBANÓ és TŰZ-VESZÉLY
MINDEN PÉNZÜGYÖRI ELLENŐRZÉS
és ENGEDÉLY NÉLKÜL

WOHANKA és TARSÁ BUDAPEST
V. VÁCZI KÖRÚT 76.

HAZAI IPAR!!

1811

Dávid S. J.

kocsigyártó és kocsifényező
üzlete

BUDAPEST,
V., Vigszinház-utca 3.

Raktáron vannak különféle alaku kocsik. Régi kocsik előnyös feltételek mellett becseréltetnek s kijavított s fényezett állapotban ismét eladatnak.

1821

Szontágh Pál

rézáru gyári raktára.

Budapest, IX. Üllői-ut 19.

Ajánlja saját gyártmányu, eddig a legjobbnak elismert szabadalmazott

Turul szőlőpermetezőit.

Legfőbb előnye: Szélkazanja könnyen kivethető, ez által a permetező könnyen tisztítható és télire tisztán eltehető.

Továbbá Turul-rózsapermetezőt 7/10 és 2 literes nagyságban. Prospektus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik. 1893.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az alulírott felügyelőség hatásköréhez tartozó karai birtokról 25 darab, az alsódetreheimi birtokról 20 drb. és a buni birtokról 16 drb., összesen 61 drb. javított, magyar fajta ökör, a folyó évi április hó 22-én d. e. 10 órakor a felügyelőség hivatalos helyiségében megtartandó zárt írásbeli tárgyalás útján el fog adatni.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a fenti állatokat megvásárolni kívánják, hogy az ivenként 1 kor. bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a fenti idő előtt az alulírott felügyelőséghez annál is inkább nyújtsák be mert távirati és utóajánlatok figyelembe vételét nem fogadják.

A részletes eladási feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők úgy a felügyelésnél, mint az érdekelt kezelőségeknél, továbbá kívánatra az érdeklődőknél meg is küldetnek és ajánlattevő köteles ajánlatában megnevezni, hogy azokat ismeri és azoknak magát aláveti.

Kolozsvár, 1907. április hó 6-án.

1899

A m. kir. telepítési felügyelőség.
(Erdészeti palota, Emke-tér 6. sz.)

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfölözógép 0.08% zsirtartalomra fölöz. Ezt bizonyítja a Magyarországi vezérképviselő, a **GRANTNER és RAUSCH** cég Budapest, VI., Andrassy-út 8. kezeiben lévő, hivatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép tartósságát is dicséri. Teljes tejgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra.

Árjegyzék és ajánlat ingyen! Alapítva 1865. 1856 Számos első kitüntetés!

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Előnyös feltételek. Teljes 100-as évfolyam.

Acetylén világítási berendezések,

önálló teleppel, a szabadalmazott **LUX** készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő carbid a vízbe eső rendszerű teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli berendezések.

Specziálítás: önálló kis telepek. (Elektrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Kezelés nincsen. olcsó vételár! Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges lőerő 6 fillérbe kerül. Motorok: benzine, gázra, nyersolajra stb.-re bármilyen célra.

FEJÉR és SCHMIDT

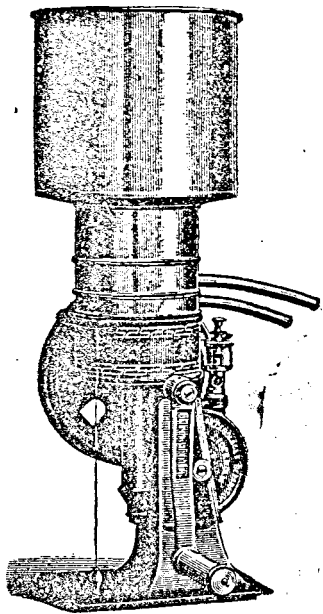
Budapest, Eötvös-tér 2. szám.

1807 (a.)

Alfa Separator r. t., tejegzasági gépgyár

Budapest, VI. Lomb-u. 11.

**1907. évi mintájú
Alfa Separator**

a legújabb és legtökéletesebb fölöző-gép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejegzasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejtelepeket. Mindig friss oltóanyag! 1018

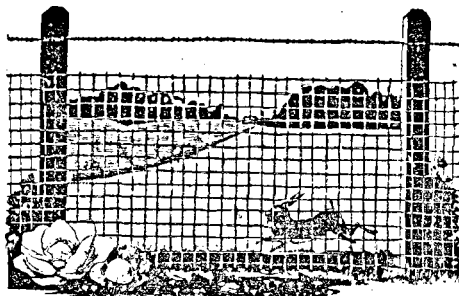
Több mint 700 első díj!

Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK

Szülőtermelő

figyelmébe!

figyelmébe!

Mezőgazdák

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII. Üllői-ut 48/36.

ajánlja kizárólagosan szabadalmazott **Hungária sodronyfogatát**, mint a legcél- és legelőnyösebb kerítési anyagot, mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szülő- s mezőgazdaságra néve rendkívül fontos és világszabadalommal védett találmány előnye: Olcsóság!

Horganyozott vassodronyból készül, (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel,

Készletben: 1, 1½ és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség: 1·2 1·4 1·6 1·8 2— 2·2 2·5 2·8 mm

Ár □-méterenként: 40 50 60 70 80 94 112 132 fillér

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 1·2 1·4 1·6 1·8 2— 2·2 2·5 2·8 mm.

Ár □-méterenként: 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Csomagolásért, földelésért és kezelési költségekért számítok négyezedméterenkint 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillér.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó széléit pedig tüskék, tehát az átmásztat megnehezíti. A fonat csavart szálait — mint vékony sodronyokételek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képesség; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecusúsása tehát ki van zárva. ½ m. és 75 cm. magas fonat kapható az 1 m. és 1½ m. magasság közepén való elvágása révén.

Könnnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Ez által a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskésodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tüskés sodrony ára méterenként 6 fillér, horganyozottan, 6 cm. tüsketávolsággal.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat sodronyfonat és korvált vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostályokat, ökörszárkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózórostákat, cséplőgépekre való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1874

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

KWIZDA FERENC JANOS

cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész 1737. I. Korneuburg, Bécs mellett. — Lósporcikkek.

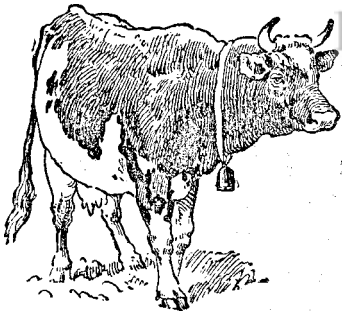

Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

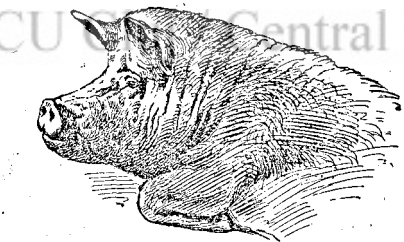
Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállóknak, úgy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírásra képesíti.

**KWIZDA-féle
Korneuburgi marha-táppor.**

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz ára 1-40 K. ½ doboz 70 fillér.

**Kwizda-féle sertés-
por**

Egészségi por a hizlalás előmozdítására. Kis doboz Kor. 1-20. Nagy doboz Kor. 2-40.

**Kwizda-féle baromfi-
por**

dietaetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra ludak, kacsák, tyúk, gyöngytyúk, páv. kstb. részére. Egy doboz ára K. 1.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

1888

Valódi TULLN-i sárga

kifli krumpli; eredeti TULLN-ból hozatott gumó után termelt; a bécsi piacot egyedül uraló kitünő csemege krumpli fajta, melyet Bécsben 20%-nyi közönséges krumpli hozzákeverése után is különként 24 filléren árulnak. — Mig a készlet tart, kapható:

Dr. K. TOMPA ARTHUR

gazdaságában.

Kr. Horvát, u. p. Szilágy-Kraszna

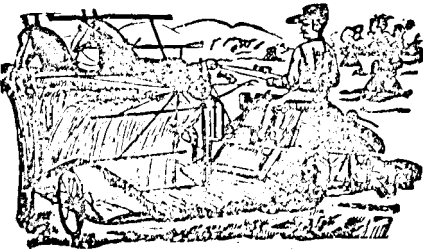
5 kg.-os postacsomag ára . . . . . 1 K. — f.
50 kg.-on felül vasúton szállítva kg.-onként . . . — " 16 "
Ugyanott kitünő rózsa-kifli-csemege krumpli . . . — " 16 "
Magyar kínés . . . . . — " 12 "
Mind szavatolt fajtisztá acclimatizált gumók. A tavaszi vetési időnyre ajánlva.

Figyelmeztetés

Mastin, a Doctor Trnkóczy krajnai hizlalo és védőszere. Kereskedésekben is kapható s a legmagasabb kitüntetésekben részesült. — Gondos gazdák minden tenyészállatnak adják s ezrivel küldik a köszönő iratokat. Trnkóczy-gyógyszertár 1689 Laibach. — Postán küldve 5 csomag ára 2 korona 70 fillér.

„NOXON“ Canada-kaszáló-gépeket elsőrendű gyártmányt

Kévekötoeket, Arató-gépeket, Fűkaszalókat,

melyek kifogástalanul dolgoznak, szállítanak: MAYFARTH PH. és TÁRSA, BÉCS II/1. gépgyára és vasöntődjéje.

M. m. Frankfurt, Berlin, Párizs,

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentesen.